

سورة فاتحة الكتاب

ARABIA

GRÆCA

IN ANTIQVITATIS

HONOREM

PRO

OPTIMARVM LITERARVM

LVCE

ORBI ERVDITO

COMMENDATA

AB

HERMANNO von der Gardt/

ACAD. JUL. PROF. ET PRÆPOS. MAR.

HELMSTADII,

APVD G. W. HAMMIVM, ACAD. TYPOGR.

A. MDCCXI,

L. Kulek Kamp.

1764.

SERENISSIMO PRINCIPI
AC DOMINO,
DOMINO
AUGUSTO
WILHELMO,
BRVNSVICENSIVM AC
LVNEBURGENSIVM
DVCI,
PATRIÆ PATRI,
DOMINO SVO CLEMENTIS-
SIMO

HIS DEVOTIONEM
TESTATVR
HVMILLIMVS

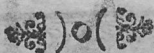
HERM. von der Garde.

SERENISSIME PRINCEPS,
DOMINE CLEMENTISSIME.

Fausa & serena supremi TVI
regiminis exordia *blanda*
sunt *auguria prosperitatis,*
per omnes TVAS provincias exu-
berantis. *Sapientis & per-*
spicacis Herois in TE gloria,
)o(2 sub-

submonstrat commoda , & aver-
tit damna : *Justi Principis*
honos , robur addit consiliis, & pu-
blicam firmat salutem : *Cle-*
mentis Ducis elogium sub-
lime , obsequium & devotionem
statuum ordinumque omnium gu-
bernat felicissime. Inter hæc alis
artes , & *ingenuum utilis cujusvis*
scientia exercitium promoves ma-
gnopere. His auges commercia,
civilia non magis ac literaria. His
locupletas societatum & collegio-
rum per urbes & functiones vigo-
rem : His conservas tranquillita-
tem : His cumulas subditorum o-
pes : His otium imperitorum ac
prodigiorum tollis , cum abusuum

no-

noxiis : His & virtutis civilis
& communis decoris emolumenta
per omnes condis subditos. In tam
amplo nobilium artium, ex mecha-
nicis spectabilioribus, literarumque
elegantiorum apparatu, *doctrina*
quoque *nitidioris atque integrioris*
lucem poscis & expectas. *Evange-*
lica, per blando nomine, *veritatis*
conservandæ ac propagandæ præ-
fidia tueris & munis pectore firmo.
In quibus etiam mea tenuia studia,
pro solidæ veritatis divinæ asseren-
dæ usu, measque exiles licet res at-
que opellas, pro Ecclesiæ purioris
conservatione, clementissime pro-
tegis, & suâ beas justâ libertate. Scis,

Serenissime Princeps, ex
hujusce professionis incolumitate &

)o(3

flore

flore fortia Ecclesiæ provenire mu-
nimenta. Admitte igitur, *Ma-
gne Princeps*, tenerrimum
meæ devotionis sensum, & fiducia
in TE inconcussæ tesseram fidam,
has pagellas, peregrinis quidem li-
teris refertas, sed harum provincia-
rum honori sacras, Academiæque
TVÆ ornatui destinatas.

Scr. in Acad. Julia
A. MDCCXIV.
d. iv. April.

Ori-

Orientalium rerum

Et remota Antiquitatis perito
Lectori S.

Orbes linguas suas mutare & componere ad supremæ potestatis arbitrium, commerciorum ac bellicarum expeditionum successum, omnes suo testantur exemplo nationes. Pereunt sensim priores linguæ, succedentibus novis, ubi peregrina sunt *commercia* frequentia. Expirant subito, ubi *novi coloni* ex aliis terris veteres jubent migrare: ubi *victoria* hostis exteri tremulum populum jubet fari ut victor fatur, ut victoria fiat linguæ mensura. *Judea* in exilio *babylonico* avitam suam dedidit linguam, addidit *Syriacam*, tandem plane *Græcam*, *Philone*, *Josepho*, aliisque testibus. *Græcia*

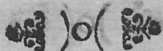
cia majorum suorum os non capit hodie. *Italia* præsens veteres Latinos proavos nescit, hodieque balbutit, Longobardis quondam jubentibus. *Germani* ad os atavorum attoniti, nec quid voluerint nisi hario-lando affequentur. Nec ulla in orbe lingua diuturna, con inuis mutationibus ipsique interitui obnoxia, paucis vix seculis par. Soli *libri* fidi conservatores oris primævi & aviti. Par fatum *hebraici* libri, quod solis profecto libris conservatur, nec nisi ex libris discitur, a Judæis pariter & Christianis, æque ac Latina lingua, Latii quondam gloria. Quæ tempore Abrahami, Mosis & Prophetarum floruit dialectus, monumentis constat solis.

Sufficit Christianis abunde, largior, tenere *divina* ista, *hebraica*, *adoranda sacrorum autorum opera*, ut de *dialecti fati* dispicere non admodum foret necessarium. Nihilominus tamen, quia maxima horum omnium pars ex linguæ peregrinitate Judæis æque ac nobis prorsus hucusque ignota: Lucem sollicitè quærere, *monumentorum imperat religio*. Intelligere tandem oportet. Quiescendi & publicam imperitiam imperitorum frequentiam palliandi studium,

nomine Christiano indignum. Legi volunt tam ardua & celsa stupendi argumenti scripta, antiquitatis profundæ documenta, veritatis cœlestis testimonia & indicia prima. Non intelligere turpe. Negligere fœdus. Ignotæ igitur linguæ vim & naturam, ut & significandi potestatem, quærunt quotidie indefesso studio, quotquot veritatis curam habent, Philologi & Fontium interpretes solertes.

In grandi isthoc defectu refugium commune *Arabia*, Judææ vicina. Visa hæc sæpe numero suppetias ferre non contemnendas. Sed millies, & tantum non plerumque destituit cupidos, ut non invenirent in *Arabia*, quod scrutarentur, egeni, nulla illius felicitate adjuti. Remotior etiam *Æthiopia* nonnunquam invocanda fuit, sine colore profectó. Superfunt pleraque, nec in toto quæ appareant *oriente & meridie*. Quidni tandem & *Aquilo* par jus habeat cum *Arabia & Æthiopia*?

Constat, *Noachum*, arca ad *Boream* subside, juxta *Scythinorum* sedes, versus *Pontum*, ultra *Taurum* degisse. Cujus tres filii, illinc digressi, orbem impleverunt gentibus trium generum. *Japhet* τὸν Πρωτόγονον τὸν μέγαν,

Pityuntem magnum, urbem celeberrimam, ad *Boream*, ad *Pontum Euxinum*, condidit, non solum *Asiae minori*, sed *Europaeis* praefertim, genus *versus aquilonem* largitus. *Sem*, *Damasci*, indeque gentis *Syriacae* auctor, unde regioni nomen *Sema*, *Syria*. *Cham*, urbis *aegyptiacae* populosae *Chemmin*, gentisque conditor. In quibus gentibus *Japheti* fortuna praestantior, qui suum sanguinem non solum ad *aquilonem*, per *Pontum*, *Sarmatiam* & *Europam* spargeret, sed & per *Syriam*, *Asiam* ve universam, diserto *Noachi*, *Scythini*, indultu & augurio: *Japhet se longe lateque diffundet, Dei providentia, habitabitque in tentoriis Semi: Pityuntii, Scythae, Asiam aequae ac Europam colent, utriusque pro fati domini futuri. Cui oraculo eventus proximis statim seculis respondit exacte.*

Constat, quod alibi demonstratum luculenter, *Scythas, ex Japheto*, septentrionales, ad *Colchidem* populos, quorum prima à diluvio sedes ad *Pontum Euxinum*, juxta *Caucasum*, ubi celebratissima *Scythinorum* gens, *invasisse Syriam*, subegisse plus simplici vice, postremò tempore *Josiae regis*

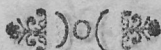
gis Judæ, & ante tempora jam Abrahami
Asia imperasse, imperiumque per longa dein
 secula tenuisse. *Scythæ* isti, Ponti accolæ,
Chalybes in illis, primive & nativi *Chaldei*,
 ante Abrahami ætatem, per totum fere o-
 rientem se diffuderunt; *Syriæ præsertim*
domini urbibus potissimis & antiquissimis
 illam locupletarunt.

Ur Chasdim sive *Chaldæorum* urbem, hoc est
Chalybum, Ponticorum, *Scytharum*, in A-
 ramæa, Arabiæ parte, cis Libanum; Uti &
 in ipso *Palæstinæ* gremio, *Scythopolim*, ad
 Jordanem, cum multis aliis oppidis condi-
 derunt. Omnes autem istæ *urbes Scy-
 tica*, generis Japheti, Abrahami ævo ve-
 tustiores, diluvii temporibus propinquo-
 res. Abrahamo, Syro, sanguinis *Semj*,
 multa res cum *Damasco*, *Syriæ* metropo-
 li, amplior cum patria sua, *Ur Chasdim*,
Chaldæorum aut *Chalybum*, in *Damasci*
 vicinia, quæ dein concise *Geschur* audit.
Scythopolim aut *Betschan*, *Scytharum* ur-
 bem, in *Palæstinæ* sinu, prope lacum *Gene-
 sareth*, armis superare non sustinuit *Josua*,
 præ viribus *Scytharum* istis in locis.

Cum

Cum his victricibus & imperiosis diuturnis *Scytharum* armis lingua simul perrexit, & jugum collo ac ori tot populorum iniecit. Cum *Scythis* dominis fari oportuit *Syros*, novumque illorum os induere. *Græca* itaque aut *Græcanica* *Scytharum* lingua, inter victricia arma, orientis formavit labra. Quamobrem de *Abrahamiticæ* linguæ indole judicandum ex situ & conditione patriæ, urbis *Scythicæ*, *Chalybum* aut *Chaldeorum*, prope *Damascum*, in *Aramæa*. Urbs *Scythica* *Abrahami* patria. *Abraham* in urbe *Scythica* natus & educatus, ab ore non abstinuit patrio. Quidni ergo, pro originibus, in monumentis gentis *hebraicæ*, in linguæ natura & virtute cognoscenda, ad *Abrahami* sedem & patriam contendamus?

Quamobrem, cum patria *Abrahami* *Geschur* in *Arabia* esset sita, *Arabicæ* linguæ sanguinem & genus, vitam, motum, & spiritus ex *Scytharum* repetimus nervis, venis & arteriis. Quod pro fato fit, pro *Arabia* etiam felicis prosperitate, felicissime, exemplis quibuscunque planissimis, toto orient-

orientis sole haud clariore , paribus radiis.

Si vel *historiae fontem*, submonstratum, non spectaremus , qui scaturigine sua copiosissimus & exuberantissimus, vel *plana & perspicua singula orationis membra virtutem demonstrandi habent sufficientem*. *Viva* hæc & *operosa demonstratio* , quæ in sensus incurrat , quæ iudicio , haud fascinato, integro , æque ac attentis auribus & oculis aperte satisfaciat. Pervidebit orbis eruditus , antiquitatis & *historiae remotæ* conscius , lucis plurimum affundi longis tenebris.

Quia vita brevis , & hæc similiaque opera longa, lubuit mature, *Arabia* , in qua *natus Abraham* , suum asserere jus , suam integritatem, lucem & dignitatem. Quare orationem quandam arabicam selecturo , quæ ad suum reduceretur os Scythicum, pro luce accendenda , *linguæ Arabicæ decor in Suris* , ab eruditis commendatus , tantisper placuit. Dandum & hoc fuit literatis. Perinde verò, undecunque
petan.

petantur *verba*, pro genio linguæ demonstrando. Edidimus itaque *Suras* quasdam, quas figillatim pertexere constitutum. Addere animus erat & *Grammaticam Arabico-Græcam*. Verùm perbreves temporis cancelli, operis amplitudo, & typorum edendique difficultas, hac vice vel *primas tres inscriptionis voces illustrare* permiserunt. Forte nec opus ampliori labore, cum Viri, orientis periti, linguarum conscii, viam intueantur apertam, quam nunc ineant, sole præeunte. *Glaciem fregisse delectat navigantes, longo ordine sequentes.*

Commendantur hæc *prima obvia exempla*, loco omnium, viris integris & apertis, lucis & veritatis amantibus, indigenis æque atque exteris, nostris & posteris. Linguarum imperiti gaudebunt, viam patere ad facillimam linguarum tam peregrinarum cognitionem adipiscendam, si iudicare de his nequeant ipsi. *Dabunt omnes, prudentes certe, tempori, satis, cælo, divino arbitrio, vel & gratiæ, suum jus.* Rudiuscula hæc *prima Rudimenta expectant*

Etant promptiorem peritorum manum,
quæ expoliat, ornet, perficiat, pro majore
illorum peritia, & firmiore judicio.

Sunt hæc *prima exempla*, quæ ex in-
numeris jam facta obviam, blando *omine*
stipata. Verbo שור *præcinimus* aliis, lætis
musicæ hujus artis & dulcis harmoniæ
magistris. Verbo פתח *inchoamus*, locum-
que monstramus solertioribus pergendi.
Verbo כתב *scribendi ac illustrandi ansam*
damus viris quibuscunque illustribus, lin-
guarum arbitris, qui inchoata perficiant.
Haud deero. Humili præimus gradu gres-
suque lento. Robustiores scandent mon-
tes & cacumina, celsaque superabunt juga,
absque multo labore. *Deo* referimus
suum gratiæ & providentiæ honorem, *se-*
culo nostro concedimus fortunæ indulgen-
tiam, *posteritati* committimus immensos
laboris fructus.

Scr. in Acad. Julia

A. MDCCXIV.

d. iv. April.

Illustris
Eduardus Pocockius,
Anglus:

Mirandum non est, alios, post
tot Commentarios erudite
exaratos, conaturos adhuc pla-
niora quædam clarioraque redde-
re, suo labore, adminiculoque
fortasse alio adhibito, quo præce-
dentium nemo antea usus est.
Campus semper hic erit amplus,
quamdiu terrarum orbis
perstiterit.

I. De-

GERMINISSIMO PRINCIPIO
AC DOMINO
DOMINO

AUGUSTO I. Demonstratio

Oris Arabico - Græci

In prima voce $\alpha\phi\theta\epsilon\iota\sigma\mu\tilde{\epsilon}$.
Qua occasione itum per *Hebraeos*, *Chal-*
daeos & *Syros*, pro illustranda amplis-
sima voce $\alpha\psi$, affulgentelumi-
ne græco

in obscurissimis scripturæ locis.

שׁוֹר

שׁוֹר λιγυρίζειν, *canere*, sive ore sive fidi-
bus & instrumentis. A λίγω, *strideo*, *stri-
doremedo*, est λιγός *stridulus*, *argutum stridens*,
canorus, *jucundus*: λιγέως, *stridule*, *argute*,
canore, *sua-viter*; λιγαίνω *stridulum* & *ar-
gutum sonum edo*. Inde λιγυρός, *sonorus*,
stridulus, de vento, de cantu, & voce,
λιγυρός Φθόγγος. Unde porro λιγυρίζειν, *ca-
nere*, *argute* & *concinne canere*. A λιγυρός,
λιγυρά, ortum λύρα, *lyra*, non rustica
nostra, sed nobilis, *chelys*, Harffe/ Laute.
Unde λυρίζω, *lyra cano*.

Pf. 7. 1. שׁוֹר לַיהוָה, ἐλιγύρισεν, *cecinit deo*.

2. Sam. 19, 36. בקוֹר שׁוֹרִים וְשׁוֹרֵת כַּלְדָּאִים
λιγυρίζοντων καὶ λιγυρίζουσιν, *sono cantatorum*
& *cantatricum*.

Jud. 5, 1. וְתִשָּׁר רִבְרָה, ἐλιγύρισεν, *cecinit*
Debora.

Efr.

Esr. 2, 56. המְשָׁרְרִים וְהַמְשָׁרְרוֹת לִיגְרִיזֹנ־
τες και λιγριζισαι, cantores & cantatrices.

Zeph. 2, 14. יִשְׂרָר לִיגְרִיִּשׁוּ cantabit.

Exod. 15, 21. שִׁירוּ לַיהוָה, ליγριζετε, can-
tate Domino.

Exod. 15, 1. אֲשֶׁרָה לַיהוָה ליγρισω, can-
tabo Deo.

Exod. 15, 1. אִן יוֹשִׁיר מֹשֶׁה אֵין εἰς τότε ἐλιγρισω
Μωυσης, tunc cecinit Moses.

Pf. 21, 14. נְשִׁירָה וְנִזְמְרָה גְבוּרָתְךָ לִיגְרִי-
σομεν και μασσεργησομεν την επικρατειαν σου,
cantu & musica celebrabimus potentiam tuam.

Pf. 106, 12. תְּהַלְלוּ יִשְׂרָרֵי עֲלִיגְרִיזֹן עֲלֻלֹ-
גִיאַן אֹתָהּ, decantabant laudem ejus.

Eesai. 11, 1. יוֹשִׁיר הַשִּׁיר הַזֶּה לִיגְרִיִּשׁוּ
ὁ λιγρις ἄτος cantabitur canticum hoc.

Ez. 27, 25. תְּרִישׁוּ שְׂרוֹתֶיךָ מֵעֲרָבָה לִיגְרִיִּשׁוּ
Νῆες Σαρδων λιγριζισαι σε, Naves Sardium,
Sardianæ, Asiaticæ, tuæ cantatrices, te
Tyrum decantant, propter merces tuas.

שִׁירָה, שִׁיר

שִׁיר, שִׁירָה, ליγρις, canorus stridulus ve
sonus, sive ore sive instrumento fiat.

Pf. 61, 1. שִׁיר מְזֹמֹר לִיגְרִיִּשׁוּ מֵאֲשֶׁרִיָּה,
sonus stridulus musica.

A 2

Pf. 120,

di-
tri-
ns,
te,
ar-
us,
ce,
ca-
ros,
ica
te.
leo.
áδω
um
init
Efr.

Pf. 120, 1. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת שִׁיר לִיגֻרֹס κλιμάκων
cantus graduum.

Cant. 1, 1. שִׁיר הַשִּׁירִים שִׁיר לִיגֻרֹס לִיגֻרֹס לִיגֻרֹס לִיגֻרֹס
 λιγυριζομένων, *canticum canticorum.*

Exod. 15, 1. אֵת הַשִּׁירָה הַזֹּאת τὸν λιγυρὸν
 ἔστων, *cantum hunc.*

Deut. 31, 19. הַשִּׁירָה הַזֹּאת ὁ λιγυρὸς ἔστος,
cantus hic.

Amos 8, 3. הַיְיֹלֵלוּ שִׁירֹת הַיֶּכֶל הַלִּיגֻרִים
 λιγυρι, τὰ λιγυριζόμενα, βασιλικῆς, *ululabunt
 cantica palatiorum.*

Cum in שִׁיר sit λιγυρίζω, *suaaviter &
 argute canere, canere, & שִׁיר לִיגֻרֹס, suaavis
 cantus ac dulcis aut argutus; aliena sunt,
 ὀργιάζω, sacra facio, ἱργιασμός sacrorum cele-
 bratio: ἑρτιάζω voce elata loquor, ὀργιασμα,
 elata vox: μινυρίζω, exili voce lamentor,
 μινυρισμα, exilis & querula oratio. Nimis
 generalia sunt, σμαρραγίω, σμαρραγίζω, re-
 sono, strido: ῥυθμίζω, numerorum concinnita-
 tem ac modulationem tribuo, ῥυθμός, rhytmus,
 concinnitas, numerus seu modulus. Μεσαρ-
 γίω, musica ratione modulator, specialius est,
 מִסְרָגָה; μεσαργία, musica modulatio, מִסְרָגָה.
 Specialiora sunt, σεριάσω, fistula cano, κίθα-
 ρίζω cithara cano, σερειγμός, κίθαρισμός.
 Neque huc faciunt προσάδω accino, προσώδιον
*cantus**

cantus in honorem Deorum: ραψωδία, 'carmina cano, ραψωδία, *carmen*. Nativo sono & usu רש est λιγυρίζειν, de vocali & instrumentali musica. *Carmen* verò dedit Latinis χρηματισμός, *gravis oratio*.

Aliud verbum usurpant Arabes, *غنى* gane, *cecinit, cantavit*, quod est φθγγομαι, φθογγάζομαι *sonum edo*. Quod Hebraei efferrunt קָנַן.

ἄλις gena, ἄλις ὄγνια, *cantus, cantilena, certus canendi modus*, est φθογγή, *sonus, modulus*. Hebræis alio sono, קָנַן, φθογγή.

ἄλις mogannia, φθογγομένη, *cantatrix, φθγγαμένη, φθογγαζομένη*.

A quo græco φθογγάζομαι & latinum est *sono*. Uti à φθόγγος est *sonus*. Inde & germanorum *singen / & Gesang*. Uti à κλαγγή est *clangor, & Klaukt / à κλαγγάζειν, clangere, & flingen*.

רש

רש, *ισορῆν, cognoscere, visere, lustrare, inspicere, sciscitari, percontari, contemplari*.
Job. 35, 5. קָנַן רש *ισορῆν ποιότητας, inspice caelos*.

A 3

Hof.

Hof. 13, 7. על דרך אשור על παρὰ τροχίαν
 ἰσρησω, *ad viam obseruabo.*

Num. 24, 16. אֲשׁוּרֵנוּ ἰσρέω αὐτὸν, *video eum.*

Job. 16, 15. מִי יִשְׁרַנָּהּ, τίς ἰσρήσει αὐτήν,
quis videat aut cognoscat spem illam meam?

Job. 24, 15. לֹא תִשְׁרַנֵּנִי עֵינַי ἄδολως ἰσρήσει,
 ἰσρέῃ, με γλήνη, *non videt me oculus.*

Job. 36, 24. אֲשֶׁר שׁוֹרְרוּ אַנְשִׁים *quod opus*
ἰσρέῃσι intuentur homines.

Aliud est Arabum ^{رسم} *rasam*, contem-
 plari & obseruare signa rei, aut vestigia,
 signare, designare. Quod est παρασημειώω,
 annoto, designo. παρασημαίνω, insignio, ob-
 signo, annoto, significo.

Quod chaldæis apud Danielem & Syris
 ܕܘܡܐ, רשם, est idem παρασημειώω, πα-
 ρασημαίνω. ⁵⁰ رسم *resm*, παρασημειώσις, anno-
 tatio, mandatum, præscriptum, vestigium,
 signum rei: Rabbinis רשם, Syris ܕܘܡܐ.

⁵¹ رسم *rausam*, σήμαντρον, sigillum, signum.

שׁוֹר , שׁוֹרָה

שׁוֹר ὑβριστήρ, ὑβριστής, *adversarius, injurio-
 sus, contumeliosus, insolens & protervus,*
convi-

contumaciator. Ab ὑβρις, *injuria, contumelia, insolentia*, ὑβρίζω, *injurius, protervus, insolens sum*, ὑβρίζομαι, *injuria & contumelia afficio*.

I. Sam. 22, 30. אֲרִלֵּג שׁוֹר יֵצֵא אֶנְדָּוָה עִיּוֹ בְּיָדָי וְהִקְדַּחְתִּי אֶת הַיָּדָיִם בְּיָדָיו וְהִקְדַּחְתִּי אֶת הַיָּדָיִם בְּיָדָיו
 ὑβρίζω, *insurgo in adversarium*, cum Deo aggredior hostem. Quem sensum relatio & repetitio in textu demonstrant.

Pf. 92, 12. כְּשׁוֹרֵי עֵינַי תִּבְטֵן בְּשׁוֹרֵי מִי וְהִקְדַּחְתִּי אֶת הַיָּדָיִם בְּיָדָיו וְהִקְדַּחְתִּי אֶת הַיָּדָיִם בְּיָדָיו
 ὑβρίζω, *inspiciet oculus meus in adversarios meos*.

שׁוֹרֵי, idem, ὑβρίζω, *adversarius, inimicus*.

Pf. 5, 9. לְמַעַן שׁוֹרֵי הַיָּדָיִם בְּיָדָיו וְהִקְדַּחְתִּי אֶת הַיָּדָיִם בְּיָדָיו
 ὑβρίζω, *propter adversarios meos, hostes meos*.

Pf. 54, 7. יָשׁוּב הָרַע לְשׁוֹרֵי יָשׁוּב הָרַע לְשׁוֹרֵי יָשׁוּב הָרַע לְשׁוֹרֵי
 ὑβρίζω, *redeat malum in adversarios meos*.

Arabibus quoque est شَرَّرَ, شَرَّرَ
scharar, scharer, malum fecit, malus & improbus fuit, male alteri fecit, adversatus fuit, estque græcum ὑβρίζω, neutraliter & active, injurius sum, protervus & insolens sum, insolesco: injuria & contumelia afficio, petulanter injuriam infero.

Quemadmodum & شَرَّرَ scharar, sic
 A 4 candum

eandum exposuit soli vel aëri, est τέρσω, & τρωσίω, ut ξηραίνω, sicco, arefacio.

شَرّ schar, شَرّير scharir, أشَرّ aschar, malus, improbus, pessimus, ὑβριστής, ὑβριστήρ, insolens & protervus. أشَرّير ascharar, mali, improbi, ὑβριστῶν, ὑβριστῆρες, ὑβριστικοί.

شَرّ schar, شَرّ schor, malum, maleficium, vitium, improbitas, vituperium, ὑβρις, insolentia, petulantia, superbia, injuria, contumelia.

شَرّير scharar, scintilla ignis, αἰθήρ, αἰθῆρες.

شَرّور schorur, mala, malefacta, ὑβρισματα, ὑβρισμοί, ὑβρις.

شَرّير scharra, adolescentiæ cupiditas, ardor, alacritas, ὑβρις, insolentia, arrogantia juvenutis.

شَرّير scharara, scintilla ignis, αἰθήρ; malitia, ὑβρις; siccatio, arefactio τρωσία.

شَرّير escharara, τρωσός, τρωπός, crates, τρωσώμα,

ταξωμα, *nexus vitilium, plegma ex juneo*
 & sparto, storea, in quibus cratibus textis
 siccantur casei aliaque. ταγμα, *locus ubi*
siccantur casei & ficus; vas, cui ficus & alii
fructus imponuntur.

شَرَرٌ *scharar, manifestare rem, ἐξαγορεύειν.*

A quo ὑβρίζω, uti est hebræorum שׁוּר,
schur, & Arabum شَرَرٌ scharar, ita &
exinde ortum Romanorum vexare. Nec
enim vexo est à vebo, vedo, frequenta-
tivi modo, cum vexatus huc illuc videatur
trahi & rapi, ut græciæ immemores con-
jecere Asconius, Servius, aliique veteres
grammatici latini, græcarum rerum maxi-
ma ex parte imperiti: Sed à græco ὑβρίζω.
Vexo, ut ὑβρίζω, non solum verborum est
sed & rerum & actionum injuriosarum.
Vexare est, injuriis & damnis afficere, tor-
quere: unde conjunguntur à latinis lace-
rare & vexare, quod ipsi explicant, omni
calamitatis & sævitæ genere affligere: Pro-
vincias vexare & urbes expugnare: diri-
pere & vexare; vastare & vexare: vexa-
re, perturbare & evertere. Vexatio est
ὑβρις, ὑβρισμα, ὑβρισμός, injuria quævis,
A 5 molestia

molestia & afflictio, sive verbis sive factis, afflictatio. Quare conjunguntur, contumeliis & probris aliquem vexare, vexatio & ignominia.

Vexator, est ὑβριστήρ; direptor & vexator urbis: quod reddunt Nvåler/ Aengstiger/ שורר.

Et germanorum scherem / quod idem ac plagen / ängstigen / ab ὑβρίζειν, vexare. Non à tonsura, quod est ξυρᾶν. Et Scherer / vexator, est ὑβριστήρ; non tonsor, ξυρᾶν. Schererey est ὑβρις, vexatio. Apertius alterum, brüen / ὑβρίζειν, injuriâ afficere; Brüererey est ὑβρις, injuria. Nec differunt scherem & brüen / nisi quod illud proximus ex latino vexare, hoc proxime ex græco ὑβρίζειν. Scytharum per totum occidentem expugnationes ac vexationes multa pure græca linguis horum populorum injecerunt: Ut Romanorum expeditiones latina his dederunt corrupta. Uti Scythæ jam ante tempora Abrahami orientem imbuerunt suo sono græco, Asiæ Domini per multa secula: ita & invasores occidentis hujus os inflexerunt & labra moverunt.

שוררים

שָׁוִים, שׁוֹר

שׁוֹר ταῦρος, taurus, Stier.

Gen. 49, 6. עָקְרוּ שׁוֹר עַנְעֻשׁוֹתָא עַנְעֻשׁוֹתָא וְעַנְעֻשׁוֹתָא, suffraginibus succiderunt taurum, poplites tauro præciderunt, virum fortem, viros fortes prostraverunt.

Hof. 12, 12. שְׁוִימוֹתָא שְׁוִימוֹתָא שְׁוִימוֹתָא, tauros immolant.

Et Arabibus ثَوْرٌ tschaur, ταῦρος, taurus.

ثَوْرَةٌ tschaura, vacca.

שָׁרָר, שׁוֹר, שׁוֹר

שָׁרָר, ὑπερστροφίξ, umbilicus, à ὑπέφω, verto. Perquam apposita figura, à vertibulo, instrumento mechanico, quod tuborum aquarumve salientium fistulis aut epistomiis additur, ut eo verso effluere possit aqua, & rursus converso reprimi. Cui exacte respondet umbilicus in infante, quo in utero matris sic cohæret infans matri, ut illâ via omne suum nanciscatur nutrimentum infans ex matre.

Quod hebræis breviter & contracte pronunciatum שָׁר, aut שָׁרָר, chaldæis servatum plenius, כּוּנְשָׁר, umbilicus. Est

כּוּנְשָׁר

כּוֹנֶשֶׁר $\epsilon\sigma\acute{o}\phi\iota\gamma\epsilon$. *Elias*, in suo *Meturgeman*, observat, scribi à Chaldæo, *Prov. 3, 8.* כּוֹנֶשֶׁר sed in aliis exemplaribus legi כּוֹשֶׁר. Neque exinde se potest expedire; ut plerique Judæi Græcæ linguæ prorsus sunt expertes. Avitam suam ignorant linguam, hæsitant ubique, & balbutiunt, ubicunque vox difficilior explicanda. Scribit: כּנֶשֶׁר רפאות תהי לשרך אסותא תהי לכוֹנֶשֶׁר בספרים אחרים לכוֹשֶׁר וצרוך עיון ובעל הערוך לא הביא לא זה ולא זה: *Chaldæus reddidit Prov. 3, 8. vocem לשרך per לכוֹנֶשֶׁר. Pro quo in aliis exemplaribus scribitur לכוֹשֶׁר. Hæc consideranda. Autor Lexici Aruch neutrum observavit. Nul- lam Elias addit explicationem. Est כּוֹשֶׁר & כּוֹנֶשֶׁר idem, puta $\epsilon\sigma\acute{o}\phi\iota\gamma\epsilon$. כּוֹנֶשֶׁר si in Complutensi vitio careat, idem ac כּוֹנֶשֶׁר, $\epsilon\sigma\acute{o}\phi\iota\gamma\epsilon$: non à כּנֶשׁ à *congregando*, sed à $\epsilon\sigma\acute{o}\phi\omega$, *verto*.*

Nec inusitatum plenum כּוֹנֶשֶׁר in aliis rebus, pro vario vocum usu, & figurarum aptitudine. Est & כּוֹנֶשֶׁר *verticillum*, in re lanificia, instrumentum quo fusus vertitur, græcum $\epsilon\sigma\acute{o}\phi\iota\gamma\epsilon$. Latinum *verticillum* est ex ipso græco $\epsilon\sigma\acute{o}\phi\iota\gamma\epsilon$ ortum. Utrumque idem origine & significatione. Germa-

Germanis Wirbel & Wirtel. Quod
 utrumque nostrum est natum ex latino,
verticulum, & græco *σφογιγξ*. *Elias*, in
Meturgeman, reddit כונשרא per nostrum
 vernaculum: ברלא ווירטל Germanice,
 Wirtel. A *σφόφαλιγξ* est ὀμφαλος, *umbilicus*.

Porro, quod *Judæis* plene effertur כונשרא
σφογιγξ, *verticillum*, idem *hebræis* conci-
 sius usurpatur כישור, *verticillum*, quod
 est *σφογιγξ*. Chaldæis כונשרא, plene,
 cum originali suo nun, ex *σφογιγξ*.

Prosv. 31, 16. יריה שלחה בכישור *τὴν*
ἄνωγαν αὐτῆς ἐξ ἀποσέλλει ἐπὶ τὸν *σφογιγγα*, *ma-*
nus suas extendit ad verticillum.

Ceterum, quod *hebræis* est contracte שור
σφογιγξ, *umbilicus*, *chaldæisque* plene
 כונשרא, *σφογιγξ*, *umbilicus*, rara sunt utra-
 que. *Judæis* & *veteribus hebræis* frequen-
 tius & familiarius alio iterum sono prola-
 tum, טבור, טבור, *umbilicus*; quod ite-
 rum ortum, ruente pronunciante, versa-
 tilis linguæ usu, ex *σφογιγξ*; טבור pro
 טנבור: טנבור pro טנבור Quod נ ex voce
σφογιγξ, originale.

Proprie de corporis *umbilico* dicitur,
 figurate, scitâ comparatione, de *meditullio*
terrae, aut *regionis vel provinciae*.

Jud.

Jud. 9, 37. הנה עם ירריו מעם טבור
 ארץ הנה הנה δῆμος, καταφερόμενοι ἀπὸ σφόδιγγος
 τῆς ἑσθῆς, *En populus, descendens de umbi-*
lico terræ vel regionis, ex media regione.

Ezech. 38, 12. ישבו על טבור הארץ
 ἐθέλοντες ὑπὲρ σφόδιγγος τῆς ἑσθῆς, *qui sedent*
in umbilico terræ, in media terra. Qua
 figura omnes usi populi: Delphi *umbilicus*
orbis: Ætoli *umbilicus Græciæ*: Reate op-
 pidum *umbilicus Italiae*: Nemus Ennensium
umbilicus Siciliae. Cicero de Enna: *Qui*
locus quod in media insula est situs, umbilicus
Siciliæ nominatur. Livius: *Ætoli umbili-*
cum Græciæ incolunt. Ut jam res hæc
 veniat ad umbilicum, שור nostrum, *um-*
bilicus, idem est ac כונשור, σφόδιγγ.

Cant. 7, 3. שורך אגן הסחר ש
 ὡς ἀγγεῖον τῆς κροτάφου, *umbilicus tuus velut*
vas fictile.

Prov. 3, 8. רפאות תהי לשךך
 ἰσχυρὸν τῷ σφόδιγγι σου, *medicina erit umbilico tuo.*

Ezech. 16, 4. לא כרת שךך
 ἐλάθη σφόδιγγ σου, aut σφόδος σου, *non re-*
sectus est umbilicus tuus, aut funiculus um-
bilici tui.

Et Rabbinis שור, *umbilicus*, σφόδιγγ.

Et

Et Arabibus ^س *for*, ^س *forra*, umbilicus, ^س *φορυγξ*.

^س *for*, ^س *sarar*, ^س *serar*, pars umbilici, quam obstetrix refecat, ^س *φορυγξ*, ^س *φος*, funiculus, ^س *اسرا* *asera*, idem, ^س *φος*.

Verbum ^س *far*, refecuit infanti partem umbilico nexam, ^س *αποστέφω*, aufero, refeco, tollo.

^س *far*, læsit & confodit in umbilico, est ^س *γαστρίζω*, in ventrem lædo, ^س *γαστρίζομαι*, in ventrem lædor.

De cetero, ^س *far*, hilarem letumque reddidit, est ^س *ωργίζω*, venustatem concilio. Lætus hilarisque fuit, ^س *ωργίζουαι*, exorno me, decorus & decore conspicuus sum.

^س *far*, clanculum in aurem dico, ^س *οαρίζω*; ^س *οαριστός*, ^س *οαριστός*, confabulatio, colloquium, quale solet esse viri cum femina.

^س *far*, clanculum & in custodia teneo, ^س *συνεργω*, concludo, coërceo, in custodia teneo.

^س *far*, divulgavit, revelavit ac aperuit rem, ^س *ἐξήγεω*, eloquor, propalo.

⁵ sar hilaris, ὠρεῖος, serenus, venustus, lætus.

⁵ ser, arcanum, secretum, μυστήριον;

Chaldæis ܠܢܢܐ. Linea in manu & fronte, σινοφ. Series profapiæ & gentis, σινοφ, linea generis & familiæ.

⁵ sorur, ὠρεῖότης, venustas, lætitia, serenitas.

⁵ sarir, solium, θρόνος: feretrum, σαρεός: regnum, ἀεστία: rerum affluentia, πρῶσιμος.

תְּשׁוּרָה, שׁוּר

שׁוּר χαρίζουαι, dono, largior, gratificor, rem gratam facio, obsequium præsto, gratiam concilio, demereor. A χάρις, gratia, benevolentia; μεχαρισμῆνος, gratam rem alteri fecit, beneficium aliquod contulit, ὅς qui beneficio affectus est, gratus, acceptus.

Es. 57, 9. וְתִשְׁרֶי לְמַרְךָ בְּשָׁמֶן. χάριστ' gratiam quæres & aucupaberis apud regem, unguentis pretiosis oblati. Quo sensu fere & Saadias, observante & Kimchio, cum AbenEsra.

תְּשׁוּרָה

תְּשׁוּבָה χάρισμα, *donum, munus.*

1. Sam. 9, 7. תְּשׁוּבָה אֵין לְהָבִיא χάρισμα
ēden pēos tō Phāgein, munus nullum nobis est
ad offerendum Samueli.

שׁוּר

שׁוּר ἐχυρότης, ὀχυρότης, *munimen, firmi-*
tudo, munitio, quæ fit muro: ἐχυρὸς, ὀχυρὸς,
locus munitus. Uti latinum murus est à
græco ὀχύρωμα, ἐχύρωμα, munitio, muni-
mentum, non à μῶϊος. ἐχυρόω est munio, fir-
mo, vallo. Quomodo & hebræorum
חֹמָה est ab ὀχύρωμα, murus, Maur.

Esr. 4, 12. שׁוּרֵי שְׁכֵלְלֵי וְשׁוּרֵי חֹמֹת
ἐπιτελοῦσι, muros perficiunt.

Esr. 4, 13. חֹמֹת שׁוּרֵי יְשׁוּבָה וְשׁוּרֵי חֹמֹת
ἐπιτελοῦσι, si muri perficiantur.

Et Arabibus سور *sur, murus urbis, est*
ἐχυρότης.

Generalius est ἕρκος, ἕρκατος, *septum,*
vallum, murus, ab εἰργω, includo. Uti &
χάραξ, vallum, infixis terræ palis.

שׁוּר

שׁוּר ῥέος, ῥόος, ῥῶς, *fluentum, rivus, à*
ῥέω, ῥύω, fluo. Aliàs ῥύαξ plenius effertur
שׁוּר, fluvius. B Gen.

Gen. 49, 22. צַעֲרָה עָלַי שׁוֹר ἀναβιβάζει
 παρὰ τὸν ῥέον, *assurgit juxta rivum.* Hic
 non consistit murus. In benedictione
 Josephi dixerat: בְּנֵי פֹרְתָהּ עֵץ הָיִם פֹּרְתֵי, Jo-
 seph *instar natæ fructiferæ arboris*, ex gene-
 re arborum fructiferarum, ut erant palmæ,
 oleæ. In Ephraimung alludendo, cujus
 parens Joseph. *Fœcunditatem arboris au-*
get fontium propinquitate: בְּנֵי פֹרְתָהּ עֵץ הָיִם
 פֹּרְתֵי פֹרְתֵי, *genus arboris fructi-*
feræ quæ ad fontem posita. Sicuti palmæ
 Hierichuntinæ in locis irriguis sitæ. Dein
 repetit, pro more oraculorum & carmi-
 num, idem aliis verbis: בְּנוֹת צַעֲרָה עָלַי
 שׁוֹר: *παρθέναι, ὧν ἐκάστη ἀναβιβάζει παρὰ τὸν*
ῥέον: *Multæ arbores illius generis, velut*
filie, stirpes, palmarum, olearum, quarum
quælibet assurgit, se attollit, emergit, crescit,
succrescit, juxta rivum. Collimando in
 utrumque filium, Ephraimung & Ma-
 nassem, duasque tribus, potentes, opu-
 lentas, in regione fœcundissima. Qualis
 imago regionis & populi Israelitici expressa
 & à Bileamo Num. 24, 5.

שׁוֹר

שׁוֹר ὄγκος, *hortus, plantarum & vitium*
ordines,

ordines, plantæ ordine positæ, idem ὄρχασος; unde & nomen *horti*, *Garten*, κατ' ὄρχας, *per ordines, ordinatim*.

Jer. 5, 10. יהוה עליו מולטים εις ὄρχας αὐτῆς, *ite in hortos, vineas, ejus, Hierosolymæ.* Non muri hic, sed *loci arboribus confiti.* Quod contextus & Prophetæ scopus docet. Sermo de imminente fame ex hostium irruptione, quæ Judæam exedat & fructus consumat. *Arborum proinde fructiferarum excidium* sistit in profopoeia, pro *symbolo penuriæ securæ*, haud aliter acsi arbores foecundæ essent excisæ. יהוה עליו *ite in hortos Hierosolymitanos;* quibus magnates æque ac populus gaudent. *Harum arborum excidium*, exprimitur, וְהָרְחוּ וְהָאֲרְבוֹת וְהָאֲרְבוֹת וְהָאֲרְבוֹת וְהָאֲרְבוֹת, ὁμοῦ καὶ ἐξολοθρευετε, & *perdite, hortos illos, series arborum & vitium, excindite illas.* Præterea jure fame penitus esse extinguendam Judæam, addit כְּרֵתוּ אֵת תְּעִשָׁי וְאֵת כָּל תְּעִשָׁי וְאֵת כָּל תְּעִשָׁי κατὰ λοιπον μηδέως παράσσετε, *reliquum ne utiquam linquite, excindite omnes.* Et ne quidem minoribus arboribus esse parcendum, subjungit, ut idem bis dicatur, pro more: הַיַּחֲזִיקוּ אֵת הַיַּחֲזִיקוּ אֵת הַיַּחֲזִיקוּ אֵת הַיַּחֲזִיקוּ κατὰ περιθετε ἐξανθήματα αὐτῆς *succidite surculos aut propagines ejus.* Quæ famis effigies explica-
B 2 tur

tur. v. 17. *Hostis consumet fruges tuas, & panem, quo viverent filii tui & filiae tuae: consumet greges & armenta tua, consumet vites & ficus tuas.*

שורה

שורה σωρός, σώρευμα, σωρεία, σωρείς, *culmulus, aceruus*. σωρός πυρῶν *aceruus tritici*. σωρεύω, *cumulo, aceruo, cumulativum onero, aggrego*. σώρευσις, *coacervatio, cumulatio*, σωρευτός, *acervatus, cumulatus*. ἐκσωρεύω, ἐπισωρεύω, κατασωρεύω, σπασωρεύω, *acumulo, coacervo*.

Job. 24, 11. בין שורותם יצהירו εν ταις σωροις αυτων εξαπορευθη, *gehizeth, inter ipsos suos frugum acervos, fame & inopia consumuntur*. Nulla hic muri rudera, nec olei gutta. Quod scopus & contextus abunde docent. De injuria & tyrannide antistitum sermo, qui premant, affligant & exhauriant. v. 10. *Nudi coguntur incedere, ablato vestitu: Esuriunt, qui manipulos frugum conferunt*. Illustrat v. 11. hanc afflictorum calamitatem, qui bona sua praesentia coguntur relinquere suis spectabilibus praedatoribus. Primum sermo de cibo, postea de potu. Qui dum frumenta collegerint, illis

illis frui non possint, dum videmiarint, frui
 vino nequeant: Quibus, *in ipsis suis col-
 lectis frugibus sit pereundum inopia, & in vini
 affluentia, ex vindemiâ, sit expirandum
 fiti.* בין שורותם *in suis operibus autem, inter
 suos frugum cumulos, dum triturando fru-
 ges cumularunt, & in acervos redegerunt,
 quibus sit aliquando fruendum, רצהירו
 רצהירו, εξαπορέω, præ inopia animum de-
 spondent. εξαπορέω, in extrema angustia præ
 defectu animum abjicio, ingenti rerum necessa-
 riarum inopia & consilii defectu opprimor.
 2. Cor. 4, 8. εξαπορέμενοι, egestati consilii
 succumbentes, animum despondentes.
 Haftenus de inopia cibi in mediis frugum acer-
 vis collectis, per tyrannidem: Postea de fiti
 in mediis torcularibus, rursus per imperii
 injuriam.*

שרירים

שריר *νευρικ, nervus, tendo, ligamentum,
 nervosum & membranofum corpus; νευράδης,
 νευρικός, nervosus, νευρινος, nerveus. συννευ-
 ρωσις, ossium & nervorum ligatura.*

Job. 40, 16. אֲנוֹ בְּשָׂרֵי בִטְנֵוֹ *δύναμις
 αὐτῆ ἐν ταῖς νευρίσι πυθμένος αὐτῆ, vis ejus,
 hippopotami, in nervis & tendinibus ventris
 ejus.*

ejus. Videri poterat, שרר esse στερεώματα, firmamentum, vis; quoniam שרר est στερεώ, solido, firmo, firmum, solidum & stabile reddo: שרר στερεός, solidus, firmus, stabilis, constans. שרירותא στερεότης, firmitas, soliditas: שרירותא στερεός, firmiter, constanter: Quæ etiam sunt, στερεός, στερεώ, στερεότης: Uti & στερέω, στερεύω, στερέωσις, fulcimentum, fulcrum, obvia. Verum hæc nimis generalia. Specialius de nervosis & membranosis partibus corporis in Hippopotamo sermonem esse, docet totus contextus.

Arabum لسا, rase, stabilis ac firmus fuit, immotus constitit, firmum & immotum reddidit, est græcum στερέω, transitive & intransitive, sto, consisto, firmo pedem, & statuo firmiter, stabilio, firmo.

اسي راسي راسه, firmus, immotus consistens, constans, in bono malo ve, στερεός, στερεός.

שרירות

שרירות ἄσβητος, cupido, libido, appetitus, desiderium. Qui animi & affectuum motus alias audit ἐπιθυμία, concupiscentia. Quo de philosophi, Aristoteles, ceterique fuse. Quæ

Quæ ἐπιθυμία τῆς σαρκός, ab Apostolo Paulo etiam ὄρεξις vocatur, Rom. 1, 27. ἐν τῇ ὄρεξει αὐτῶν, in cupiditate sua.

Jer. 3, 17. לֹא יִלְכוּ עִיר אַחֲרַי שְׁרִירוֹת רַע לְבָבִי *πώμαλα κελευθείσασι ἐπ' ὑπερῶν ὄρεξεως τῆ ἀπάγχου αὐτῶν τῆ πανηγῆ, Non sequentur amplius cupiditatem cordis sui mali.*

Jer. 18, 12. אִישׁ אֶשְׂאֵס בְּעַשְׂתֵּי הָרָע לְבָבוֹ שְׁרִירוֹת לְבוֹ *ἐκαστος ὄρεξιν τῆ ἀπάγχου αὐτῆ, τῆ πανηγῆ, ἐργασόμεθα, quisque pro libidine cordis sui mali faciemus, cupiditates nostras explebimus.*

Deut. 29, 19. בְּשִׁרְרוֹת לְבִי אֵלֶךְ *ἐπ' ὄρεξεως τῆ ἀπάγχου με κελευθείσω pro desiderio & cupiditate animi mei incedam.*

Jer. 13, 10. כְּשִׁרְרוֹת רַבָּם הָיְהוּלְכִים *κελευθιόντες ἐπ' ὄρεξεως τῆ ἀπάγχου αὐτῶν, qui pro libidine animi sui incedunt, agunt.*

Non est à *ὄρεξις, video, contemlor: Neque adeo conspectus, adspectus, contemplatio, quomodo foret ὄρεξις, ἐρώησις, quæ sunt מְרָאָה ab ὄρεσία, רָאָה. Est ὄρεξις libido, cupido, Begierde / ab ὄρεζομαι, cupio, appeto, begehren / quod & ὄρεχθῆω, cupio, desidero, δευγνάομαι, desidero, appeto. Unde ὄρεκτός, qui appetitur, appeti solet: ὄρεκτικός, cui appetendi facultas inest. τὸ ὄρεκτικὸν, appetitus, in animo, stomacho.*

B 4 Omnia

Omnia ab ὀρέγω, porrigo, intendo, extensa manu praebeo. Unde ὀρέγομαι, appeto, cupio, quasi extensis manibus apprehendere quid studeo. ἐπιὀρέγομαι, porrecta manu presso, protenta manu capto vel prebendere cupio. Unde & ὀρέγαιω, vehementer & impatienter cupio.

A quo ὀρέγομαι est Chaldaeorum רָגַב, concupiscere, desiderare, expetere. רָגַבִּים est ὀρεκτων desiderabile. רָגַבִּים & רָגַבִּים ὀρεξίς, desiderium, concupiscentia. רָגַבִּים, רָגַבִּים, רָגַבִּים, רָגַבִּים, ὀρεξίς, desiderium.

Syris itidem ab ὀρέγομαι est ܪܓܒܐ regag, concupi-vit.

Act. 20, 33. ἄρα ἢ ἡ πόμαλα ὀρεξάμην, non concupi-vi, habe nicht begehret.

1. Tim. 3, 1. ἄνθρωπος ὀρέγεται, si quis desiderat, wann etner begehret.

1. Tim. 6, 10. ὀρέξαντο, ὀρεγόμενοι, concupi-verant illud, argentum.

Hebr. 11, 16. ὀρεγόμενοι, concupiscentes sunt, ὀρέγονται.

Rom.

Rom. 1, 27. אֱלֹהִים ἐπ' ὀρέξεως, ἐπι-
ὀρέξεις, pro concupiscentia.

1. Cor. 10, 6. ἐπιθυμῶμενοι concu-
piscentes, mala, sicut illi ὠρέξαντο
concupiverunt.

Rom. 1, 24. Tradidit illos Deus
 $\text{ἐπιθυμίαις ἀκαθάρτοις}$ ὀρέξεσι cupiditatibus impuris
cordis ipsorum.

Ephes. 2, 3. $\text{ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἡμῶν}$
ἐπ' ὀρέξεων in cupiditatibus carnis nostrae.

Quemadmodum Chaldaei, Syri, ex græco
ὀρέγομαι fecerunt אַרְבָּי , ita Arabes ex græco
ἐπιθυμῶ cupio, concupisco, desidero, celeri oris
motu effabricarunt sui desiderii tesseras.

אַרְבָּי tame, ἐπιθυμῶ, concupisco.

אַרְבָּי tama, ἐπιθυμία, concupiscentia.

אַרְבָּי , אַרְבָּי tame, ἐπιθυμητής, concu-
piscens.

אַרְבָּי , אַרְבָּי matma, matmaa, ἐπι-
θυμητός, ἐπιθυμητή, ἐπιθυμητὸν, res concupita,
concupiscibilis.

B 5

אַרְבָּי

nsa
io,
uid
so,
io.
ter
on-
est
is,
78
;
un,
pa-
ner
27
ar-
voi,
om.

מֵעַל לִבּוֹ *metma*, ἐπιθυμητικός, ἐπιθυμητικῆς,
ad concupiscendum impellens.

Rabb. שׂוּר

שׂוּר *σκαιρειν, salire, exsilire, subsilire, saltare, σκαρίζειν, ασκαρίζειν. περισκαίρω, περισκαίρω, assulto, circumsalio. Est autem σκαίρω, ab ἐξάιρω, attollo, me, alium; uti ασάιρω, palpito, ab ἐπεξάιρω, ὑπεξάιρω, subinde efferro.*

Alterum, σκιρτάω, *salio, fecit דיסקירטיוו, דיסקירטיוו, ἐπισκιρτάω, exilio, insilio, insulto, περισκιρτάω, assilio, exulto, gestio.*

שׂוּר, מְשׂוּר, σκάρτης, σκαίρων, περισκαίρων, *saltator. εὐσκαρδμος, bene saltans, agilis, pernix. מְשׂוּרְתָא σκαρδμὸς, σκαρδμὸς, saltus, agilis motus.*

Et Syris ܫܘܪܐ *περισκαίρειν, assilire, insilire. Act. 19, 16.*

Pariter Arabibus سار *sâr, σκαίρειν, περισκαίρειν, ἐπισκιρτάειν, assilire, saltare, insilire, impetum facere.*

سوار *sawar, εὐσκαρδμος, περισκαίρων, ἐπισκιρτάων, saltator, insultator, insolens, protervus.*
 Rabb.

Rabb. שורה

שורה συνέρμεις, εἰρμῖς, ἔρσις, nexius, ordo, series, continuata series, connexio. Ab εἶρω,necto, συνέρω, connecto. Unde ὄρμαθς, ordo, series, catena, series catenata, ἐρμαπζω, per modum catenæ connecto. A συνέρειν nobis est schnüren / συνέρμῖς Schnur. Ρυσμός, tractus, series, est à σύρω, traho.

Lineæ librorum, epistolarum, scriptorum, שורות συνέρμῖς.

שורה

שורה ἔρος, ὄρισμα, ὄρισμῖς, modus, mensura, præscriptum actiones temperans, finis, terminus, meta, scopus, propositum.

שורה הדין ὄρος ἰθύνης, modus regiminis aut iudicii.

שורה מלקלת הדין סנאה δυσμένεια ἐλέγχει τὸν ὄρισμὸν, odium aspernatur modum & mensuram.

שורה מלקלת הדין אהבה ἀγάπη ἐλέγχει τὸν ἔρισμὸν, amor, favor, nescit modum, temnit limites. Affectus transgrediuntur limites & modos.

Quoad rem idem ac μετριοτήτης, modus, modestia, mediocritas, moderatio.

משורה

מְשׁוּרָה

מְשׁוּרָה μέτροσις, mensura, mensuratio, dimensio, Maaß / liquidorum & aridorum.

Lev. 19, 35. אֵל תַּעֲשֶׂה עִוָּל בְּמִשְׁפָּחַי וּבְמִשְׁוֹרָה: כַּמֶּדֶה בְּמִשְׁקָל וּבְמִשְׁוֹרָה: πώματα πρᾶξεις βλάβην ἐν τῇ εὐταξίᾳ, ἐπὶ τῷ σαθμῷ, ἐν τῷ πλάστιγγι, καὶ ἐν τῇ μετρήσει, Non facies damnnum in publica reſta constitutione, in linea mensuratoria, in libra, & in mensura, an Elle Gewicht und Maaß.

Ezech. 4, 11. מִים כְּמִשְׁוֹרָה תִּשְׁתֶּה מֵיָמָטָא μετρήσει ποτίσεις, aquas ad mensuram bibes.

שׂוֹר

שׂוֹר κρατῆσθαι, principem ac præstantissimum esse, præstare, antecedere. Α κρατος, robur, vis, vires, potentia, imperium, regnum, regia dignitas.

Hof. 12, 5. וַיִּשָּׂר אֶל מַלְאָךְ אֱלֹהִים וַיִּשָּׂר אֶל מַלְאָךְ אֱלֹהִים וַיִּשָּׂר אֶל מַלְאָךְ אֱלֹהִים: ἐκρατίσθαι τῷ ἀγγέλῳ, superabat nuncium, ablegatum, antecellebat viribus.

Prov. 8, 16. כִּי שָׂרִים יִשְׂרוּ כִּי שָׂרִים יִשְׂרוּ: κρατῆσθαι, per me principes principatum tenent & antecellunt.

Hof. 8, 4. וְלֹא יִרְעוּ אֶת שָׂרֵיהֶם וְלֹא יִרְעוּ אֶת שָׂרֵיהֶם: καὶ ἀδόλως διέγων αὐτοῖς, principatum tenent, quos nunquam agnoscunt pro talibus.

שר

שר *κρείστος, κρείστων, optimus, præstantissimus, fortissimus, robustissimus.*

Gen. 21, 22. שר צבאו *κρείστος στρατεύματος αὐτοῦ, princeps exercitus ejus.*

Gen. 37, 36. שר הטבחים *κρείστος τουχτησῶν præfectus militum.*

Gen. 40, 2. שר המשקים *κρείστος ἐπιρυχιστῶν, primus pincernarum.*

Gen. 40, 16. שר האפים *κρείστος ἐψητῶν, primus coctorum.*

Job. 34, 19. אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא פָּנָיו שָׁרוּם *ὅσσοι ἐδόλωσ ἀνέστη πρῶσοπον κρείστων, qui non evexit vultum magnatum, non prætulit illos.*

Thren. 1, 1. שְׂרָאֲתִי בְּמִדְיָנוֹת *κρείστων ἐγὼ ἐν δυνατείαις, principatum tenui in provinciis.*

1. Reg. 11, 3. נָשִׁים גַּיְוָאִים *κρείστων, feminae præstantiores.*

שורה

שורה *χάραξ, sulcus terræ aut agri, aratro aut instrumento fossorio excavatus. Α χαράσσω, excavo.*

Esai. 28, 25. שָׂם חֹטֶה שׁוּרָה *θηματιζεις κρηνη εις χαρακκα committit triticum sulco.*

51
שורה

سورة Sura, ἀρετή, dignitas, nobilitas.

سورة Sura, mansio structa, opus excelsum, ἐξέδρα, exedra.

سورة Sura, περιὰ linea strues-ve lapidum in muro, συνεμῖς.

سورة Sura, ἀφορισμός, aphorismus, distincta rerum explicatio, distinctio. Quomodo Alcorani partes aut capita vel sectiones appellantur, puta ἀφορισμοὶ, distinctio-nes. Ab ἀφορίζω, distinguo suis limitibus circumscriptum & discerno, separo, secerno, constituo, definio, determinate dico, aphorismos dico. Tantoque concinnior aphorismorum appellatio, quanto concisior ubique stylus, more aphorismorum Hippocratis.

Verbum سار sâr, assilire, saltare, insilire, impetum facere, est σαιρω, παροσαιρω, ἀποσαιρω, uti à σιγῆω est رقاد rakad, properanter incedere. رقادان rakadan, assultus seu exultatio præ alacritate, est σιγήτης, σιγήτης, saltus, saltatio, exultatio, lascivitas.

lascivia; *αυρητις* & Judæis est *רקתן* sal-
tator, qui exultare & lascivire solet. De
reliquis supra in *שיר*.

سوار *seivar*, *ἵππος*, *ὀφειάκος*, armilla, peri-
carpium, Hebræis aliàs *ספרנים* *περσέξια*,
armilla.

أسوار, *أسوار* *eswar* & *oswar*, eques, dux
persicus, sagittaria & equestris artis bene
peritus, idem ac hebræorum *פרש*, est
καταφρακτος, cataphractus, eques armis bene
munitus, à *Φρακω*, munio, *καταφρακω*, ar-
mis munio, unde *καταφρακτοι ιππεις*, & ab-
solute *καταφρακτοι*, apud veteres, equites
armis circumquaque muniti, equites loricati.

مصرف *mesvara*, *puvinar* coriaceum,
est, *σέφος*, corium pellis, *σέφωρον*, coria-
ceum. Estque à *σέφω*, cingo, circumdo;
quoniam *corium* *σέφει*, h. e. *στέπει*, tegit
corpus. A quo *σέφος* est & nostrum
Schwarte / pro cute & pelle, in homini-
bus & brutis.

Hi aphorismi, posteriorum sunt com-
mitti peritiæ & considerationi, pro spectatâ
antiquitatis luce.

II. De-

ns.
cel-
pi-
us,
no-
io-
lio-
bus
no,
bo-
ho-
bi-
tis.
in-
ar-
ad,
an,
est
tio,
sci-

II. Demonstratio

Oris Arabico - Graeci

In altera voce $\alpha\sigma\tau\acute{\iota}\alpha$ ἀναπύχης.

Illustrato verbo חָתַף per vicinas orientales linguas, allucente

Græca face in perobscuris Scripturæ locis.

חָתַף

חָתַף ἀναπύσσω, antiq. ἀναπύγω, ἀναπύγειν, aperio, expando, explico, detego, patefacio, revelo, explano, declaro. ἀναπύσσομαι, expandor, aperior. Ἀπύσσω, πύγω, πlico, complico. In compositione, ἀνα remouet: Explico, plicas remoueo; Quod tum proprie, de foribus, aperire est, de rebus sermonis & animi, indicare, patefacere, reuelare. Quomodo ad varia refertur, usu proprio & improprio, magna elegantia & concinnitate, ex græcorum ingenio. Ut aperire est ἀφαιρῆναι, ita inchoare ἀναπύγειν.

2. Chr. 29, 3. חָתַף אֶת דְּלֶתֹת בַּיִת יְהוָה ἀνέπυξε τὰς δικλίδας ἱερουσῶν τῷ θεῷ, aperuit fores templi Dei.

Jer.

Jer. 50, 25. פתח יהוה את ארצו *ἀνεπίυξε*
 ὁ Θεὸς τὸν Ἰσραὴλ αὐτῶν, *aperuit Deus ar-*
marium suum.

Ef. 22, 22. פתח ואין סגר וסגר ואין פתח
ἀναπίυσει, ἐμένπως συνείργων, συνείργει, καὶ
ἐμένπως ἀναπίυξαι, si aperiat, nemo qui clau-
dat; si claudat, nemo qui aperiat.

Pf. 5, 10. פתח קבר גרונם *κρυπτή ἀνα-*
πίυχθεισα ὁ λάρυγξ αὐτῶν, crypta aperta gut-
tur corum.

Pf. 49, 5. פתח בכנור הודתי *ἀναπίυξω*
ἐπὶ κινύρας ἀνικτόν μου, aperiam, patefaciam
in cinnira, argutum carmen meum.

Exod. 21, 33. כי יפתח איש בור *ἥνικα*
ἀναπίυξει πρὸς Φεῖαε, si quis aperuerit puteum.

Gen. 29, 31. ויפתח את רחמה *ἀνεπίυξε τὸ*
Φεῖαγμα αὐτῆς, aperuit uterus ejus.

Neh. 8, 5. ויפתח הספר *ἀνεπίυξε τὴν συγγρα-*
φήν. Quomodo in Novo Testam. Luc. 4,
17. ἀναπίυξαι τὸ βιβλίον, à Syro per verbum
 פתח redditur, *ἰβμ βιβλίου ἀνεπίυξε*
συγγραφήν, aperuit librum: Uti πύουαι τὸ
βιβλίον, est claudere librum.

Gen. 7, 11. ופתחו שמים *ἀνεπίυχθησαν, cardines caeli*
τῶν πλατυσμάτων ἀνεπίυχθησαν, sunt aperti.

C

Cant.

5.
rien-
æ
υγείν,
acio,
ex-
com-
vet:
pro-
fer-
re-
usu
â &
Ut
είν.
פתח
eruit
Jer.

Cant. 7, 13. פתח הסמך *ἀνεπίχθη μαργαρίτης*, num se aperuerit gemma in uua.

Esai. 20, 20. פתח הש *ἀνάπυξον τὸν σάγον*, solve sagum.

I. Reg. 20, 11. אלה יתהלל חגור כמפתח *μηδὲως ἀλαζονεύειω κυρτόων, καθὼς ἀναπύξαι, ne glorietur se cingens, ut discingens se aut soluens.*

Esai. 52, 2. חתפתחי מוסרי צוארה *ἀνάπυξον σιρῶς Φάρυγγος σου*, solve vincula colli tui.

Dan. 7, 10. ספרין פתוחו *συγγραφαὶ ἀνεπίχθησαν*, libri aperti sunt.

Dan. 6, 11. וכיון פתוחו לה בעליתה *Ὑωταγωγοὶ ἀνεπίχυμῆοι αὐτῷ ἐπὶ τῆς κλισίας αὐτῆς*, fenestrae erant apertae illi in conclaui illius.

Rabbinis פתוח *ἀνεπίχυμῆοις*, apertus, clarus, perspicuus.

Et Arabibus فاتح *fatach*, aperuit, pandit, reclusit, explicuit, inchoauit, est *ἀναπίύσω*.

Et Syris פתח *ptach*, *ἀναπίύσω*. Vid. supr. Chaldæis similiter פתח *ἀναπίύσω*. Quod uerbum frequenter illis in usu, ubi hebræis

hebræis est פָּצַח quod itidem habet vim
 aperiendi, pandendi, dilatandi, quod videri
 poterat esse idem hoc ἀναπύσσω, sed est
 διασάω, *distraho, dirvello, dirimo*, unde est
 & פָּצַח liberare, ἀνασάω, ἐξανασάω, *ex-*
traho, attollo, eripio, libero: Quod Danieli
 est שׂוּחַב.

פָּתַח

פָּתַח פֶּטֶחַ, פֶּטַח, *janua, valva, πύλας,*
januæ, valvæ, à πύσσω, *plico, complico*.
 Unde פֶּטֶחַ quævis *plicatura*, ut est in *vesti-*
bus, nec dissimilis in *foribus*, quando nunc
 clauduntur nunc aperiuntur, quando &
valvæ sunt instar *plicarum*.

Exod. 29, 4. אֵל פָּתַח אֶת־לִי מוֹעֵד πλεσιόν
 πύχης ἀυλῆς τῶν γματος, *ad fores tabernaculi*
conventus.

Exod. 33, 8. אֵל פָּתַח אֶת־לִי נֶצְבֹן ἐπὶ τῆς
 πύχης αὐτῆς, *steterunt quis-*
que in foribus tentorii sui.

I. Reg. 7, 8. כָּל הַפְּתָחִים וְהַמְזוּזוֹת כָּל הַפְּתָחִים
 וְהַמְזוּזוֹת, *omnes januæ & postes*.

Pro. 17, 19. מִנְכִיבָה פָּתַח מִכְקֵשׁ שִׁבְרֵהּ
 ὑψόων πύχην αὐτῆς, ἐπαξιοὶ σύντριψιν, *attol-*
lens fores suas, querit ruinam.

Ezech. 42, 12. וּכְפָתַחֵי הַלְשָׁכוֹת ἐπί τῶν
 πύχαῖς τῶν κλισίων, *in foribus conclavium*.

C 2

Cant.

Cant. 7, 14. וְעַל פִּתְחֵינוּ כָּל מַנְדִּים *πλησίον*
 πυχῶν ἡμῶν ὅλα μεγάμα, *in foribus nostris*
omnia pretiosa.

Arabibus ^خ *fotoch*, πυχὴ ἀνεπτυγμένη,
ampla & patens porta. Affines græcis
januæ & ostii appellationes aliæ. Puta,
 πικταί, *fores bene compactæ & coagmentatæ;*
eodem usu ac πυχαί, valvæ; diversa ori-
 gine; à πύσσω illud, *plico, complico, non à*
πυκάζω, denso, stipo, hoc à πήγνυμι, pango,
compingo, πικτός, compactus. Similiter τὰ
 πικτὰ δωμάτων, *fores, Euripidi, rursus à*
πηγνύω.

פת

פת ἀνάπτυξις, ἀναπτυχὴ, ἀμπυχὴ, ex-
 positio, explicatio, declaratio, aperta re-
 censio, clara denunciatio, explicita elocutio.
 Rabbini aliàs effertur alio sono פִּשׁפִּישׁ
 ἀνάπτυξις, *sensus literalis, planus, apertus,*
 ἀνάπτυχος, *apertus, explicatus.* Quibus &
 פִּשׁפִּישׁ, *explicare, est ἀναπύσσει.* De quibus
 in nostro Hosea.

Pf. 119, 130. פֶּתַח דְּכַרְיָךְ יֵאִיר מִבֵּין פִּתְיִים
 ἀναπτυχὴ φεαδιῶν σε λαμπρεύει, πύσσει ἀπαι-
 δεύσει, *clara sententia verborum tuorum*
præbet

præbet lucem, ad bonam mentem ducit imperitos. Enunciatio, prolatio, verborum tuorum, per Mosen & Prophetas, est instar radii solis & splendoris, qui tenebris effundit lucem, qui caliginem & ignorantiam dispellit, & instruit recte, optimaque & salutari doctrina imbuit miseros homines, in imperitiæ tenebris oberrantes, fatuis pares. Der Vortrag deiner Worte bringt Licht / und unterweist die Unverständigen. Enunciatio verborum, est propositio doctrinæ; Et hæc, proposita, prolata doctrina.

Chaldaeus propius paulo accessit ad scopum, quàm *Raschi*, qui vult *initium*. Reddidit vocem hanc פתח per פתח גלוֹפִּין, *calaturam, sculpturam*, à פתח גלֹפֹו, גלֹפֹו, *calo, sculpo*. Cui *sculptura verborum* est, vel *expressio, manifestatio, scriptio, designatio, vel elegantia, nitor*. Ex altera significatione verbi פתח *sculpere*, de qua infra.

Certe hoc פתח, cum *zere*, aliud est ab altero פתח cum *segol*. Tametsi in multis codicibus & hic scribatur cum *segol*, corrupte certe. Cum hoc פתח aliam plane quam *inchoandi* vim habeat, quod *Chaldeo* jam visum; scopo autoris sacri congruentissima,

tissima, ordinaria altera significatio, *aperiendi, manifestandi, declarandi, propalandi ac pronunciandi*, quæ est ἀναπυχή, *declaratio, manifestatio*. Quo sensu scite hic & Græcus, ἡ δῆλωσις τῶν λόγων σθ, *manifestatio verborum tuorum*. Rei responderet ἀπόδειξις, *demonstratio*. Vel & ἀποδοχή, *receptio, admissio, læta apprehensio, commendatio*, congrueret non male scribentis affectui: Si verbum læto animo admittatur, παύσις ἀποδοχῆς ἀξίου, *summe laudandum, commendandum, illustrat oculos & mentem, facitque prudentes*: Sed ordinaria פתח ἀναπυξέως, *declarationis ac pronunciationis*, vis abunde sufficit argumento & rei dignitati.

Aliàs Chaldæis in versionibus non inscite conjunguntur פתח נבואה φθῆγμα μαρτυρίας, *sermo prophetiæ, verbum propheticum*, פתח נבואה φθῆγματα μαρτυρίας, *verba prophetiæ*. Quo sensu videri poterat & hic insolens vox פתח adhiberi pro פתח φθῆγμα, sono, ut fit in dialectis, flexo. Sed concinnior ἀναπυχή.

פתח

פתח διάπυξις, *apertio, dissolutio*. Scitâ effigies

effigies fermonis, *apertum os*. *Aperire os*,
 omnibus gentibus grata & aperta figura,
 pro *fari, loqui, aperte sine fuco dicere*, Das
 Maul auffthun / διαπίψασαι τὸ σῶμα, *præsenti*
animo profari. Licentia dicendi, animus
 fandi.

Ezech. 16, 63. לא יהיה לך עור פתחון פה
 כלמתך מפני פומאלי עסאי σοι ἐν διαπίψαις
 ἐμβολῆς ἐμπροσθεν ἐλιγμῶ, ἐλείγχε, σα,
Non erit amplius tibi apertio oris, loquendi
facultas & animus, prae ignominia tua.

Ezech. 29, 21. לך נתן פתחון פה בתוכם
 σοι ἀναδώσω ἀνάπτουξιν ἐμβολῆς μεταξὺ αὐτῶν,
Tibi dabo apertionem oris, apertum os, di-
cendi & loquendi libertatem, lætam vo-
cem, inter illos.

Arabibus فتح, *apertura, διαπίψαις.*

Rabbinis *dicendi conatus* describitur affini
 phrasi הלשון חתוך καταικιστή τῆς γλώσσης,
scissio oris, divisio oris. Kimchi, in *Jer. 1, 9.*
 מורה לרבר בחתוך הלשון בלא מורה *ut loque-*
retur propheta aperto ore absque metu.
Elias in Tisbi, f. יט. c. 2. רבור היוצא מן הפה
 הלשון בחתוך sermo, qui egreditur ex ore,
scissione vel apertione oris. Quo usu Judæo-
 rum ordinario, & Lucas de Apostolis, in
 festo

festo Pentecostes animose loqui incipientibus, Act. 2, 3. quod διαμεριζόμεναι γλώσσαι, *divisa* hoc est *aperta ora* apparuerint *velut ignis*, ignea, ex spiritu divino, quo repleti.

מפתח

מפתח διάπτυξις, *apertio*, idem ac פתח
Prov. 6, 8. מפתח מפתח מפתח διάπτυξις
ὁφύων μὲς ὀφθησῆς, *apertio labiorum meorum*
sunt *rectitudines*, omnia recta quæ dico.

מפתח

מפתח ἀμπυχὴ, *apertio*, *clavis*.
Es. 22, 22. ונתתי מפתח בית דוד ἀναδώσω
ἀμπυχὴν ἰαυθμὲς Δαβὶδ, *dabo clavem domus*
David.

Jud. 3, 15. ויקחו את המפתח κατέλαβον τὴν
ἀμπυχὴν, *acceperunt clavem*.

I. Chr. 9, 27. על המפתח הם αυτοὶ ἐπέε
ἀμπυχὴν, *illi apertioni præerant*.

Et Arabibus ^{مفتاح} *mephtach*, & ^{مفتاح}
mephtâch instrumentum, quo clausum quid
aperitur, *clavis*, est ἀμπυχὴ.

פתח

פתח πυχὰι *laminae ferri, hastarum, enses*.
Vox

Vox πύχνη, uti quamvis plicam, laminam, lamellam denotat, ita & lamina libelli, folium, vocatur πύξ, πύχνη. Πυκτικόν, libellus plicatilis, pugillares plicatiles: πυκτικόν, idem, tabella plicatilis, libellus, pagillares. πυκτικός, idem. Omnia à πύσσειν plicando: Ut tabule in libellis instar plicarum, quæ huc illuc verti possint. Simili prorsus ratione enses sunt lamina, lamellæ ferreæ, quæ huc illuc verti & flecti possint, indeque eleganter πύχαι, פתחים, ensium laminae versatiles, gladii.

Mich. 5, 5. Perdent terram Assyriorum ferro, וְהָא אֶרֶץ נִסְרוֹר בַּפְּתָחוֹתֶיךָ, Ἐνεχὲν Νιμρωδ τὰς πύχαις αὐτῆς, & terram Nimrod ensibus suis. Relatio פתחים & חרב, simili sensu, aperta. Quomodo Aben-Esra recte reddidit. Verbum πύσσειν adhiberi de hastis, observatum dudum.

פתחות

פתחות πύχαι, laminae ferreæ, enses, idem ac פתחים.

Pf. 55, 22. Verba ejus sunt molliora oleo, וְהָמָה פְּתָחוֹת וְהָא אֶרֶץ נִסְרוֹר πύχαι, sed reapse sunt enses.

C 5

פתח

פָּתַח

פָּתַח ἐκτυπώ, *exprimo, effingo, formo, informo, celo, sculpo*: à τυπώ, *informo, figuro, signum imprimo vel insculpo*; idque à τύπος, *typus, nota impressa, τυπωμα, figura. Τύπωσις, figuratio, formatio, expressio. Et hæc à τύπῳ, percutio, tundo. Inde ἐκτυπώω, exprimo, ἐκτυπόμαι, exprimor: ἐκτυπος, expressus: ἐκτύπος, expresse.*

2. Chr. 3, 7. פָּתַח כְּרוֹבִים עַל הַקִּירוֹת
ἐξέτύπωσε κορυμβας ἐπὶ τῶν ἐρχῶν, ἐρχάτων,
effigiavit ramos fastigiatos in parietibus, opere arcuato.

Exod 28, 9. פָּתַח עֲלֵיהֶם שְׁמוֹת
ἐκτυπώσεις ἐπ' αὐτῶν ὀνομάσματα, *effigiabis in illis nomina.*

1. Reg. 7, 36. וַיִּפְתַּח עַל הַלְּחֹת יְדֵי תֵיחַ
וְעַל מַסְגְּרוֹתֶיהָ כְּרוֹבִים אֲרִיֹת וְתַמְרֹת
ἐξέτύπωσε ἐπὶ τῶν πλάκων ἐν ποῖς ἴτσαι τὰ ἀγκώνων, καὶ ἐπὶ τῶν σηραγμαίων αὐτῆ, κορυμβας, βρυχαλέας, καὶ αἰματηρῆς, *Effigiavit in tabulis laterum cujusvis vasis, & in angularibus columnis ejus, ramos fastigiatos fornicum modo, leones, & palmas.*

פָּתַח

פָּתַח ἐκτύπωμα, *effigiatio, celatura, sculptura, efformatio.* 2. Chr.

2. Cbr. 2, 13. וּלְפַתַּח כָּל פִּתּוּחַ πρὸς τὸ ἐκτυπῆν ἅλῃν ἐκτύπωμα, *ad effigiandum omnem figuram.*

2. Cbr. 2, 6. וַיִּרַע לְפַתַּח פִּתּוּחִים διανοῶν ἐκτυπῶσαι ἐκτυπώματα, *qui sciat effigiare, cæulare, effigies, sculpturas.*

Exod. 28, 11. פִּתּוּחֵי חוֹתֶם תִּפְתַּח ἐκτυπώμασι τέκμαρος ἐτυπώσεις, *sculpturis sigilli sculpes.*

Exod. 39, 30. וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתָּב פִּתּוּחֵי וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתָּב פִּתּוּחֵי וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתָּב פִּתּוּחֵי κατέγραψαν ἐπ' αὐτῶν κατέγραψαν, ἐκτυπώμασι τέκμαρος, *inscripserunt illi scripturam, sculpturis sigilli.*

2. Reg. 6, 29. קָלַע פִּתּוּחֵי מִקְלָעוֹת כְּרֻכִים קָלַע פִּתּוּחֵי מִקְלָעוֹת כְּרֻכִים ἔγλυψεν ἐκτυπώμασι γλυμμάτων κορυμβας, καὶ αἰματηρὰς, καὶ τρεῖς ἄνθησων, *calabat figuris calatis ramos fastigiatos, 3 palmas, 3 tornatos flores.*

Rabb. פִּתַּח

פִּתַּח ἀναπύσασεν, *inchoare, ordiri, incipere.*
 Quod inchoatur, aperitur, panditur:
 Apertâ figurâ.

Et Arabibus فَاطَحَ *fatach, auspicari,*
 ἀναπύσασα.

פִּתַּח

פתוחה

פתוחה πλοχη, *tabula, instrumentum publicum, libellus.* פתוחה עליו שקול אליסσε πλοχην ὑπὲρ αὐτῶ, *Accipe tabulam super eo.*

פתוחה

פתוחה ἀναπλοχη, *initium, praefatio, prologus.*

فاتحة

فاتحة *fatecha, ἀναπλοχη, initium, auspici-um.* Ita in primo Alcorani aphorismo, appellatur *initium totius libri, aut praefatio illius.* Est سورة فاتحة *surat fatecha, aphorismus prologi, aphorismus preliminaris, ἀφορισμὸς ἀναπλοχῆς.*

De reliquo فاتح *fatach, jus dicere, di-judicando dirimere litem, est ἀναπλύσεν, dissolvere, quod fit in lite dirimenda.*

فاتحة *fatacha, auxilium, est ἀναπλοχη, dissolutio periculi & remotio damni.* Est & *judicium, judicatura, ἀναπλοχη litis diremtio.*

فاتح

فَتْحٌ *fetch*, فَتَاخَةٌ *fatacha*, *victoria*,
 διάλυσις, *dissolutio certaminis & praelii.*

مِصْرِيٌّ *mestach*, ἀποθήκη, *est apotheca,*
locus thesauri. Neque مِصْرِيٌّ *mestach* est à

فَتْحٌ *stach*, *aperire, dissolvere, incipere,*
 sed ab ἀποθήκη, *repono, recondo, reservo.*
 Unde ἀποθήκη, *apotheca, repositorium, re-*
conditorium. Græcum ἀποθήκη pronuncia-
 tur ab Arabibus *mestach.* Mem ab initio,
 pro more Orientalium præfigitur aut præ-
 mittitur nominibus, pari modo ut *Tau.*
 Et hic locus est thesauri philologici, si fas
 sit in rebus parvis, literis, usus memorare
 aut attingere innumeros & infinitos.
 Adesdum par thesaurus. *Magasin*, quem
 Hispania, Gallia, Italia, ipsaque hodie Ger-
 mania, ubique in oculis habent & ore, in
 toga & sago, domi & foris, pro armis &
 farina, pro loculis & poculis:

Arabibus est مِصْرِيٌّ *mechsan*, *apotheca,*
horreum. Sed totam hanc suam apotheca-
 cam, totumque horreum, nacti ex Græcia.
 His est συναγωγή, *collectio, congregatio, ipse*
congre-

congregandi actus, ut & coetus, conventus, cumulus, acervus. Quæ per elegantem metonymiam transferuntur ad locum, ubi sunt congregata. Quomodo & συναγωγή, *Synagoga, locus est sacri conventus.* συναγωγή est omnis collectio, omnis cumulus, omnis locus collectionis. Hanc græcorum συναγωγή & sibi vindicarunt cupidi Arabes, quam pro sui oris modulo, pro celeri usu, facili motu, transformarunt in *Mechsan*, præmisso *Mim*, pro consuetudine, quodam *μυθαισμοῦ*. Est proinde *Mechsan* à συναγωγή, *congrego, colligo.* Siquidem verbum *خزان* *chasan, recondere in horreo, cella, arario, asser-vare, est ipsum græcum συναγωγή, congrego, colligo.* Sic res omnis redit in *άγω, ago, αγωγή, adductio, ad-vectio.* Quorum composita συναγωγή, συναγωγή. Ex composito græco συναγωγή, est Arabum *chasan, خزان*. Trajectio literæ, dialectis omnibus est nativa & familiaris, ex frequenti ut rerum, ita & linguarum ac labiorum gyro. Nec aures in peregrino sono, eoque festino & fugaci, ordinem ubique observant aut tenent. Neque auribus fidem ubique præstant labra.

Arabi-

Arabibus etiam placuit & simplicius alterum, absque μετακτισμῶ, خزانة chasana, gazophylacium, apotheca, cella, armorum, librorum, reconditorium, pro cujusvis rei usu. Quod chasana est purum pucum græcum συναγωγή. Similiter خازن chasan, thesaurarius, condus, est græcorum συναγωγός, collector, coactor. Ubi & Judæorum in Synagogis minister sacrorum, qui cœtum colligit, rem sacram ordinat, legendo canendoque præit, חַסָּן, chassan, est συναγωγός; non à חָסַן סקופיו, spectro, ab inspiciendo, qui vocetur inspector Synagogæ, sed à συναγωγή, à congregando, qui sit collector Ecclesiæ aut Synagogæ, ad res sacras rite peragendas.

Et ipsa Judæorum Ecclesia, כְּנֶסֶת, Keneset, Synagoga, est græcorum συναγωγή.

Hebræorum & Chaldæorum כָּנַס & כָּנַשׁ, כָּנַס, congregare, colligere, idem sunt cum Arabum خزان chasan, trajectis iterum aut transformatis literis; omnia à græco συναγωγή. Et Syrorum כָּנַס, כָּנַס colligere, est συναγωγή.

Affini alio iterum sono Chaldæorum

כָּנַס

תַּבָּא, *abscondere, recondere, reponere, asseruare*, est idem *συναγωγὴν*. תַּבָּא, תַּבָּא *thesaurus, repositorium, res & locus*, est *συναγωγὴ*.

Plenissime quoque prolatum תַּבָּא *repositorium, locus thesauri, gazophylacium*, est *συναγωγὴ*, idem ac Arabum *mechsan*, magasin. Inter *Græcos* visa γάζα, latinis etiam non ingrata, à græcis itidem accepta, *gaza*, est ex oriente ad græcos reuersa vox. Ex græcia in orientem iverat *συναγωγὴ*. Hanc oriens converterat in *chasan & ganas*, pro diversis locis & dialectis. Ex oriente, profuso illius, rediit in græciam, ex *chasan*, vel *ganas*, ex Arabia præsertim, quidni divite? γάζα, *thesaurus, opes, cumulus rei familiaris & pretiosæ supellectilis*. Ita *συναγωγὴ*, ex itinere per orientem rediit in græciam, habitu paulum mutato, γάζα; ex græcia in Italiam, *gaza*; ex Italia in germaniam *Schatz*. Omnia *συναγωγὴ*. Cognatum argumento nobili & utili תַּבָּא, *recondere, in thesaurum reponere, thesaurum colligere*, est *ἠστυεῖς*: Et תַּבָּא *thesaurus*, est *ἠστυεῖς*, *thesaurus, rerum in crastinum repositarum acervus, sive in sequentes dies & annos, ut reddunt*, à תַּבָּא *eis ἀστυεῖς*. Et hæc in usus posteritatis.

III. De-

III. Demonstratio

Oris Arabico - Græci

In voce tertia **الكتاب** **καταγραφής**.

Declarato verbo **כתב** per orientis
linguas,

Græco lumine variis Scripturæ locis
accenso.

כתב

כתב **καταγράφω**, *perscribo, conscribo,*
delineo.

Jos. 8, 32. **וַיִּכְתֹּב שָׁם עַל הָאֲבָנִים אֵת מִשְׁנֵה תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר כָּתַב לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל**
**κατέγραψε ἐνθα μὲν γῆς ἐπὶ τὰς πλῆθους τὸ ἀνά-
γνωσμα θεωρίας Μωσέως, Ἰσηπερ καταγεγραφεὶς
κατ' ἐνώπιον νηπίων Ἰσραήλ,** *inscripsit ibi lateri-
bus textum legis Mosaicæ, quam scripserat
coram filiis Israël.*

Exod. 32, 32. **מִחֲנִי נָא מִסִּפְרֶךָ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ**
ἐμαυτοῦ ἂν με ἐκ τῆς συγγραφῆς σε,
Ἰσηπερ κατέγραψας, *Dele sane me ex libro tuo,
quem scripsisti, potius, quam perdas totam
gentem.*

D

Deut.

Deut. 6, 9. כְּתַבְתָּם עַל מַזוֹת בֵּיתְךָ
 :καταγράψον αὐτὰ ἐπὶ παραστάδων
 :ιαυθου8 σα, καὶ ἐπὶ θυρίδων σα, scribe illa in
 postibus domus tuae & in portis tuis.

Esr. 4, 6. שָׂטְנָה כְּתָבוּ כֹּתְבֵיהֶם אֲנִיטָא-
 :συ, conscripserunt oppositionem.

Jer. 32, 12. לְעֵינַי הַעֲרִים הַכְּתָבִים בְּסֵפֶר
 :κατ' ἐνώπιον τῶν μαρτύρων, τῶν κατα-
 :γραψάντων ἐπὶ συγγραφῆς τῆ ἐγκτήματος, in
 conspectu testium, qui inscripserant nomina sua
 libello possessionis aut acquisitionis.

Pf. 40, 8. בְּמַגֵּלַת סֵפֶר כְּתוּב עָלַי
 :καθαλίδος συγγραφῆς καταγραφθῆν περὶ ἐμῶ,
 in volumine libri scriptum de me..

Exod. 17, 14. כָּתַב זֶאת זְכוּרֹן בְּסֵפֶר
 :καταγράψου τὴν τοῦ εἰς γνώρισμα ἐπὶ τῆς συγγρα-
 :φῆς, inscribe hoc pro indicio in libro.

Habac. 2, 2. כָּתַב חֲזוֹן וּבְאֵר עַל הַלְּחוֹת
 :καταγράψον σκέψιν καὶ φανέρωσον ὑπὲρ τῶν
 :πλακῶν, conscribe visionem & manifesta in
 tabulis.

Esai. 10, 19. כְּעַר יִכְתֹּבם נַעַר νεαρός καταγράψῃ
 :αὐτὰ, puer scribat illa.

Esr. 8, 9. כָּל אֲשֶׁר צִוָּה וַיִּכְתֹּב כָּכָל
 :καταγράφη κατ' ὅλα, ὅσων περ ἐπέταξε, scriptum
 est juxta omnia quae praeceperat.

Pf. 69,

Pf. 69, 29. עם צדיקים אל יכתבו *μετα δικαίων μηδ' ὅπως καταγεγραφήτωσαν, cum justis neutiquam conscribantur.*

Job. 19, 23. מי יתן אפו ויכתבון מלי *τίς ἀναδοίη ἀντίκα, ἕπως καταγεγραφήσσι μελετήμα- ταμ, Quis dabit nunc, ut conscribantur verba mea! utinam!*

Ez. 10, 1. היו מכתבים עמל כתבו *ταῖς τοῖς καταγεγράφει, οἱ μὲλλον καταγεγράφει, ut scribentibus, qui legibus aut decretis suis miseriam scribunt, quorum statuta in miseriam populi vergunt.*

Esr. 4, 8. כתבו אגרא *κατέγραψαν γράμμα, conscripserunt epistolam.*

Et Rabbiorum כתב & Syrorum כַּתַּב, & Arabum كَتَبَ *catab*, omni- bus omnia, *καταγράφω, scribo, conscribo, describo.* Uti per occidentem à græco *γράφω* est latinum *scribo*, præeunte *sibilo*; à latino *scribo* germanis est *schreiben*; & gallis *écrire*. Univerfa à græca manu.

כתב

כתב *καταγράφη, perscriptio, conscriptio.*

Esræ 4, 7. כתב הנשתון כתוב ארמית *καταγράφη τῶ ἐνσύφῳ κατα- γράψῃσιν*

γραφῆσαι Ἀραμαῖσι, καὶ χειροπαθεῖσαι ἀραμαῖσι,
scriptura diplomatis erat consignata literis
Aramæis, s. Chaldaicis, & expressa verbis
Aramæis; tam scriptura quam dialectus
erant Chaldaicæ.

Esth. 3, 14. וְהָיָה הַכְּתָבִים אֲנִיגְרָפֹס קַטָּא-
 γραφῆς, *exemplar scripturæ, aut scripti.*

Esth. 1, 22. לְאֵי דַּוְּאַסְיָאן וְהָיָה כְּכַתְּבָא דְּמַרְגָּנָה וּמִדְּיָנָה
 εἰς δυναστείαν καὶ δυναστείαν κατὰ καταγραφὴν
 αὐτῆς, *ad quamlibet misit provinciam secun-*
dum scripturam ejus.

Esr. 2, 62. וְהָיוּ כְּכַתְּבֵי בְּקִשְׁיָא דְּאֵי
 ἐπιζήωσαν καταγραφὴν αὐτῶν, *illi petierunt*
scripturam suam.

Esth. 8, 9. וְכַתְּבֵי וְכִלְשֹׁנִים קַטָּא
 καταγραφὴν αὐτῶν καὶ κατὰ γλώσσας αὐτῶν, *secun-*
dum scripturam & secundum linguam illorum,
Judæorum.

Dan. 8, 24. וְהָיָה כְּכַתְּבֵי דְּרַגְמָה
 τὴν παρεσημειώθη, *scriptura illa fuit con-*
signata.

Dan. 5, 5. וְהָיוּ כְּכַתְּבֵי דְּמַקְרָא
 ἐπλεονεκτήσαν τὴν καταγραφὴν ἀναγορεύειν, *non*
poterant scripturam illam legere, intelligere.

Dan. 5, 16. וְהָיוּ כְּכַתְּבֵי דְּמַקְרָא
 τὴν καταγραφὴν ἀναγορεύσω, *verum hanc*
scripturam legam.

כְּכַתְּבֵי

כְּתָבָה

כְּתָבָה γεγραπὸς, *inscriptio, quae fit vulnere, laniatio, scarificatio.*

Lev. 19, 28. וְשֵׁרֵט לִנְפֶשׁ לֹא תִקְחוּ כְּבִשְׂרֹכֶם וְכִתְבֹת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בְּכַם־
 τρωῶν ὑπὲρ πνεύσεως ἐδύλας ἀναθήσετε ἐπὶ τῆς
 σαρκὸς ὑμῶν, καὶ γεγραπὸν καύματος ἐδύλας
 ἀναθήσετε ἐφ' ὑμῶν, *incisuram super mortuo,
 funere, non imprimetis carni vestrae, &
 inscriptionem ustionis, stigmata usta, non
 inferetis vobis, in honorem idolorum.*

מִכְתָּב

מִכְתָּב γεγραπὸν, καταγεγραπὸν, κατάγεγραφον,
scriptum, perscriptum.

Deut. 10, 4. וַיִּכְתֹּב עַל הַלְּחַת כַּמִּכְתָּב וַיִּרְאֶשׂוּן
 κατέγραψε ὑπὲρ τῶν πλακῶν κατὰ
 γεγραπὸν προῶτον, *scripsit in tabulis juxta scri-
 ptum prius.*

Exod. 32, 16. הַמִּכְתָּב מִכְתָּב אֱלֹהִים
 τὸ γεγραπὸν, γεγραπὸν τῷ τῶν μεγαλείων, *scri-
 ptum, erat scriptum Dei ter maximi.*

Masoretarum קָרִי וּכְתִיב sunt ἀγορευθῆναι
 καὶ γεγραπὸν, *lectum & scriptum.*

כתוב גראפון, *scriptum*: כתובים גראפ'א, *scripta*, vocata inde *αγιογραφα*.

כתובה καταγραφή, *literæ contractus matrimonialis*. פרו וכתובתן פערנ'ה נג'י καταγραφή, *dos* & *literæ dotales*.

כתב καταγράφων, *γραμματις*, *γραφή*, *scriba*. כתבן גראפ'ה καταγράφων, *scriba*.

מכתב, מכתוב גראפ'ידיון, *scalpellum*, uti *γραφεῖον* & *γραφίς* sunt *stylus* & *penicillus*.

כתבת דאקטלוס, *dactylus*, *fructus palmae*, *palmula*. ὑψιλον *græcorum* sæpe ab orientalibus effertur ut י vel ב.

کتاب

کتاب *Ketab*, καταγραφή, *liber*, *codex*,

epistola, *scriptura sacra* si ٱ articulus præfigatur, quod est ille; ἐκεῖνος Attici dixerunt ἐκεῖλος, qui frequenter pro , adhibere λ. Idem evenit in oriente. A quo & Latinorum est ille, illa, illud: Et hebræorum אלהא illa, ἐκεῖλα אלקتابי *alketab*,

ille liber. ٱ arabum semper respondet articulo *le*, *la*, *les*, gallorum. Par ratio Italo-

Italorum & Hispanorum. Pronomen *ille*
 dedit nominibus illos articulos. Eodem
 plane modo, ex pronomine *ἐκεῖνος*, factus
indefinitus articulus ἢ. *ἴσλιος*, *πῆλιόςτος*
 fecerunt *talis*, *solcher* | *πῆλιος*, *qualis*,
welcher.

كِتَابٌ *Kateb*, *γραμματις*, *γραπῆς*,
scriba, *scriptor*.

كِتَابٌ *Kateb*, *γραμματις*, *doctus*, *sa-*
piens, *litteratus*.

كِتَابٌ *Ketba*, *καταγραφή*, *descriptio*
libri.

كِتَابٌ *Ketaba*, *καταγραφή*, *descriptio*,
inscriptio, *recensio*.

كِتَابٌ *Katiba*, *exercitus*, *conscriptus*,
scriptum, *scriptura*, *καταγραφή*.

مَكْتَبٌ *Meftab*, *locus scriptionis*,
schola, *καταγραφή*.

مَكْتَبٌ

2012

مَكْتُوبٌ *Mectub*, scriptum, epistola,
καταγραφή.

Sed كَتَبٌ *Katab*, consuere, vinculo
constringere, est καταρράπτειν, consuere, con-
sarcinare.

كَتِيبٌ *Katib*, consutus, constrictus,
καταρράφος, consutus, constrictus.

كُتَيْبٌ *Kotba*, κατάρραφή, futura.

مُكْتَبٌ *Moktab*, κατάρραφος, constrictus
vinculo.

Postremo, كُتَّابٌ *Kottab*, ut كُتَّابٌ
Kottschab, τόξονα, parva sagitta, qua
pueri jaculari solent.

Et hæc sagitta nunc sufficiat.

SURA

SURA PRIMA,
 five
 CAPUT ALCORANI
 PRIMUM.

IN nomine DEI
 miseratoris mise-
 ricordis.

Äl-lah Bcsim
 بِسْمِ
 اللّٰه
 ar-rachim ar-rachman
 الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ،

Laus DEO,

lellah Alchäm d
 الْحَمْدُ
 لله

Domino universi,

äl-alamin rab-
 رَبِّ
 الْعَالَمِیْنَ

miseratori miseri-
 cordi,

ar-rachim ar-rachman
 الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ،

Regi

مَالِكِ

dici iudicii.

äd-din janm
 یَوْمِ
 الدِّیْنِ،

Te colimus,

näbod Ejjacha
 نَعْبُدُكَ
 اِيَّاكَ

&

& te obsecramus : nāsta'im waejjaea
 نَسْتَعِينُ وَأَيُّهَا

Duc nos Ehdena
 اِهْدِنَا

viā rectā, al mostakim al ferāt
 الْمَسْتَقِيمِ الصِّرَاطِ

viā illorum alladfin ferāt
 الَّذِينَ صِرَاطِ

quibus faves, alehem anamta
 عَلَيْهِمْ أَنْعَمْتَ

Non autem, gair
 غَيْرِ

quibus succenses: alehem al mägzub
 عَلَيْهِمْ الْمَغْضُوبِ

Et non errabi- az zalin wāla
mus. وَالضَّالِّينَ

Amen, amin
 آمِينَ

Aliud

Aliud Alcorani Caput

De iudicio extremo.

IN nomine DEI

بِسْمِ اللَّهِ

miseratoris misericordis.

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

lellah Josabbach

Laudet DEUM,

وَسُبِّحَ لِلَّهِ

s-fänwät fi ma

quod in caelis est,

مَا فِي السَّمَوَاتِ

l-arz fi wema

& quod in terra.

وَمَا فِي الْأَرْضِ

almolc leh

Ei regnum,

لَهُ الْمَلَكُوتُ

alchämnd weleh

& ei gloria!

وَلَهُ الْحَمْدُ

wchuz

Nam ille

وَهُوَ

schai col ale

super omnes res

عَلِيَّ كُلِّ شَيْءٍ

a 2

potens

jjaea
وَأَيُّ
ena
أَكْبَرُ
at
الصَّ
rät
صِرَ
nta
أَنَّهُ
gair
عَمْرٍ
ab
أَلَمْ
wäla
وَلَا
in
أَمْرٍ
ud

potens est. ⁹³² kadir
قدِير

Ille est Hu
هُو

qui creavit vos. chalaka com alladfi
الَّذِي خَلَقَكُمْ

Quare, sive ve- cafer famincom
strum quis in- مُنِكُمْ كَافِرٌ
fidelis sit, mumen wamincom

sive fidelis, وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ
wallah

Omnino DEUS وَاللَّهُ

id quod facitis tãmelun bema
بِمَا قَعَلْتُمْ

videt. bafir
بُصِيرٌ

Creavit cœlos alsãmawät chalak
خَلَقَ السَّمَاوَاتِ

& terram walarz
وَالْأَرْضِ
recte

recte (pulchre:)

belchak

بِالْحَقِّ

Et belle formavit
vos,

wafawwaracom

وَصَوَّرَكُمْ

& exornavit for-
mas vestras:

fowaracom

waachfan

وَلَحَّسْنَكُمْ صُورَكُمْ

Et ad eum reditus.
(redeunt omnia.)

älmafir

waeleh

وَالْمَصِيرُ

Scit,

Jalam

وَيَعْلَمُ

quod in caelo

s-sämawät

fi ma

مَا فِي السَّمَاوَاتِ

& in terra.

walarz

وَالْأَرْضِ

Et scit,

wajalam

وَيَعْلَمُ

quod occultatis.

toferrun ma

مَا تُسْرُونَ

& quod propala-
tis.

tolenun wäma

وَمَا تَعْلَنُونَ

a;

Imo

Imo DEUS novit

alim wallah
وَاللّٰهُ عَلِيمٌ

arcana pectoris.

azzodur befāt
الضُّمِرِ بَدَاتِ

Annon venit ad vos

jātecom Alam
يَأْتِكُمْ أَلَمٌ

fama

naba
نَبَأٌ

eorum qui infideles fuerunt

cafaru allafin
كَافِرًا أَلْدِينِ

antehac,

kabl min
مِنْ قَبْلِ

quod gustarint

vafaku
فَذَاقُوا

pœnam sui facinoris,

āmrehem wabal
أَمْرَهُمْ وَيَأَلِ

& illis sit

walahom
وَلَهُمْ

dolor ingens?
(pœna gravis)

alim afabl
أَلِيمٌ عَذَابٌ

Illud

Illud inde,

quia

venerunt ad eos

praëcones eorum

cum gerris,

atque dixerunt,

An homines nos
ducant ?

Atque ita fidem
abjecerunt

& facti sunt per-
versi.

Longanimis au-
tem est Deus,

Sälecha

ذَلِكَ

beannah

بِأَنَّهُ

tatchem

canat

تَاتِيهِمْ

كَأَنَّ

rosolhom

وَرَسُولِهِمْ

bälbaijanat

بِالْبَيِّنَاتِ

vakalu

فَعَلُوا

jähdunana abaschar

أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا

vacafaru

فَكَفَرُوا

watawallau

وَتَوَلَّوْا

Allah

westagna

اللَّهِ

وَأَسْتَغْنِي

&

& DEUS est benig-
gnus,

laudandus.

Dicat quis illorum,

qui infideles sunt,

quod non sint sus-
citandi.

Dic:

Profecto, per Do-
minum meum,

suscitabimini:

Tunc fatebimini,

quicquid fecistis.

gani wallah
غني والله

chamid

حيد

Saam

نرعم

cafaru

allafin

كفروا الكدين

jobatschu l-lan A

لن لئن يبعثوا

Kol

قل

warabbi

bale

بلي وربّي

watobatfchonna

وتبعثن

letonabbewonna Tichomma

لئن بعثن تم

ameltom

bema

بما عملتم

Et

Et hoc

wefälicha

وَذَلِكَ

apud DEUM fa-
cile est.

jaſir Allah al
عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

Quare credite in
DEUM.

bellah Faamenur
فَأَمِنُوا بِاللَّهِ

warafüleh

& Apoftolum e-
jus,

ورسوله

wannur

& lumen,

وَالنُّورِ

quod demifimus.

anfalna allafi
لَدَيْهِ أَنْزَلْنَا

wallah

Sane, DEUS

وَاللَّهُ

id quod facitis,

tâmelun bema
بِمَا تَعْمَلُونَ

chabir

obſervat.

خَبِيرٌ

Quando congre-
gabit vos

jägmachom Jaum
يَوْمَ يَجْعَلُكُمْ

älgäm lejaum

die congregatio-
nis,

لِيَوْمِ الْجَمْعِ

qui

b

Allah
وَالله
amid
حَبِ
Faam
نوع
fin
الله
A
لن
Kol
قل
bale
يد
na
وت
ma
تم
ma
يب
Et

qui dies est frau-
dationis,

(iudicii)

tunc, qui credide-
rit in DEUM,

& fecerit bonum,

expiabit ejus pec-
cata,

& deducet eum
in hortos,

unde fluunt

fluvii.

Æterni in illis
(hortis) degent,

perpetuo.

Hæc est

beatitudo magna,

attagabon jaum falecha

ذَلِكَ يَوْمَ التَّغَابِينِ

bellah jumen waman

وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ

falecha wajamal

وَيَعْمَلُ صَالِحًا

faijeatch 'anh' jocaffer

يَكْفُرُ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ

gannat wajodchelh'

وَيُدْخِلُهُ جَنَّاتٍ

tachtcha min tãgre

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

alanhar

الأنهار

fiha chaledin

فِيهَا خَالِدِينَ

abada

أَبَدًا

Salecha

ذَلِكَ

alatim alfaus

الْعَظِيمِ الْعَظِيمِ

Qui

Qui verò sunt in-
creduli,

& negant signa
nostra,

illi

focii ignis erunt.

Æterni in illis de-
gent.

Quàm malus se-
cessus!

Non accidit hoc

ex accidenti,

sed

permissione DEI.

cafaru

wallafiu

وَالَّذِينَ كَفَرُوا

beajatena

wacassebur

وَكَذَّبُوا بآيَاتِنَا

ulajicha

أُرْيَكِي

annar

afchah

أَصْحَابِ النَّارِ

fiha

chaledin

خَالِدِينَ فِيهَا

almafir

Wabis

وَيَسِيرُ الْبَصِيرُ *

afab mā

مَا أَصَابَ

mosiba

min

مِنْ مَصِيبَةٍ

ella

إِلَّا

ellah

beefu

بِإِذْنِ اللَّهِ

b2

Sane

Sane, qui credit
in DEUM,

bellah jumca Waman
ومن يومن بالله

diriget ejus cor.

kalbeh jähde
يهدى قلبه

Nam DEUS

Wallah
والله

omniscius est.

alim schai becol
كل شيء علمه

Quare obedite
DEO,

allah Waatiu
واطيعوا الله

& obedite apo-
stolo.

r-raful waatiu
واطيعوا الرسول

Quod si tergiver-
semini,

tawallaitom Faen
فإن توليتم

profecto

faennama
فإنما

penes apostolum
nostrum

raful'na ale
علي رسولنا

vindicta est aper-
ta.

almobin albalagh
المبين المبلغ

Quod ad DEUM
attinet,

Allah
الله

non

aman
ومن
hde
يهد
Vallah
والله
becol
ب
Vaatiu
واطي
natiu
واطي
Faen
فان
nama
فان
ale
علي
alagh
الامان
Allah
الله
non

non est DEUS, ni-
si ille:

Quare in illum
DEUM

confidat

fidelium quisque.

Ah, ah,

quotquot vestrum
credunt,

fane

ab uxoribus ve-
stris

& liberis vestris

periculum est vo-
bis:

Quare reveremi-
ni (amate) illos,

hu ella elah la
الله

allah waale
وعللي

fajatawaocal
قلبتوكل

almumenun
المؤمنون

Jaaijoha
ياايها

amanu allafin
الذين امنوا

enna
ان

aswasgcom min
من امر ارجكم

waawladecom
واولادكم

lecom adowa
عدوا لكم

fachsaruhom
فاخذروهم

Quod

b 3

Quod si peperc-
eritis ,

tāfu Waen
وَأَنْ تَغْفِرُوا

& ignoveritis,

watāsfāchu
وَتَصْفَحُوا

& remiseritis ,

watāgferu
وَتَغْفِرُوا

tunc sane & Deus

allah faen
اللَّهُ فَإِنَّ

erit clemens,

gafur
شَفِيعٌ

misericors,

رَحِيمٌ

Omnino

Ennama
إِنَّمَا

opes vestræ

amwalcom
أَمْوَالِكُمْ

& liberi vestri

waawladcom
وَأَوْلَادِكُمْ

pröbatio. (probant
vos, quales sitis)

fetna
فِتْنَةٌ

Certe, quod ad
DEUM,

Wallah
وَاللَّهُ

apud

apud illum

endeh

عنده

merces est magna,

atim

agr

عظيم اجر

llah

Färraku

Quare timere
DEUM,

فانتموا الله

quantum potestis,

ما استطعتم

& audite,

wäsmä'u

واسمعوا

& obedite:

waati'u

واطيعوا

Et impendite bo-
num (*charum*)

chaira Waanfeku

وانتغوا خيرا

animabus vestris,
(vobis ipsis.)

leanphofecom

لانفسكم

Sane qui ser-
vant

juk

waman

ومن يوف

curam animæ suæ,

naphseh schoch

نفسه

certe illi sunt

hom

fa ulaicha

فأرايكي هم

felices

felices (beati)

almophl echun
المُعْلُون

*

Si sceneretis DEO

allah tokrezu En
إِنَّ تَقْرَضُوا اللَّهَ

foeus bonum,

chafana karza
قَرْضًا حَسَنًا

geminabit illud
vobis,

lecom jozaefh,
يَضَاعَفُ لَكُمْ

& remittet vobis:

lecom wajägfef
وَيَرْجِعُ لَكُمْ

Nam Deus est lau-
dabilis,

schacur Wallah
وَاللَّهُ شَكُورٌ

& mitis:

chalim

sciens

حَلِيمٌ
عَالِمٌ

occulcum & mani-
festum,

wassahada algaib
وَالشَّهَادَةُ الْغَيْبِ

potens,

alasis
الْعَزِيزِ

sapiens.

alchacim
الْحَكِيمِ

Aliud Alcorani Caput.

Historia Iosephi.

A^{lr.}

الم

Talia sunt signa

ajât telcha
تلك الآيات

libri indubitati.

almobin alcetab
الكتاب المبين

Quod ad nos,

Einnâ
إننا

demisimus istum

ansalnah
أنزلناه

librum arabicum,

Arabija Korana
قرآنًا عربيًا

ut, pro vestro de-
bito, vel officio,

leallecom
لكم

saperetis.

tekelun
تتعلمون

Nos nunciamus ti-
bi

alécha nâkos nachno
نعص عليك

c

opti.

echun
المع

En
إن

karza
قرضا

efh,
يضاً

ofer
وب

vallah
والله

shalim
حليماً

alena
عالم

aib
الغيب

lasis
العن

im
الحكم

optimam histori-
am

alkafas achfan
لَحْسَنُ الْقِصَصِ

quando exhibemus
tibi

elécha auchaina bema
بِمَا أَرْحَبْنَا إِلَيْكَ

hunc librum,

alcoran hafé
هَذَا الْقُرْآنِ

cum sane fueris

konta wācn
وَأَنْ كُنْتَ

ante illum

kableh min
مِنْ قَبْلِهِ

inter negligentes.

algaphelin lemain
لِمَنْ أَلْفَافِلِينَ

Quando dixit Jo-
seph

Jufoph Kal Es
أَنْ قَالَ يُوسُفُ

patri suo :

leabih
أَبِيهِ

O mi pater,

Abat Ja
يَا أَبَتِ

Quod ad me, vidi

raaito Enni
رَأَيْتُ أَنِّي

undecim stellas,

caucaba afar achad
أَحَدٌ عَشْرَ كَوْكَبًا

&

& solem & lunam:

walkamar waffchems
والشمس والقمير

Vidi eas

raaitohom
رايتهم

me adorantes:

fagedin li
لي ساجدين

Dixit: (pater)

kal
قال

O, fili mi,

bonai Ja
يا بني

ne narres visionem
tuam

rujacha tekfos la
لا تقصص روياك

fratribus tuis:

echwatecha ale
علي اخوتك

omnino fruunt ti-
bi infidias.

kaida lecha fajakidu
فياكيدوا لك كيدا

Siquidem Satanas

affaitan Enna
ان الشيطان

homini

Ielenfan
لإنسان

hostis indubitatus.

mobin adow
عدو مدين

Atque sic

wechafalecha

وَكُنْزِلْ لِي

diliget te (eliget)
dominus tuus,

rabbcha jägtabecha

يَجْتَبِيَانِي رَبِّي

& docebit te

wejoallemcha

وَيُعَلِّمُنِي

explicationem ista-
rum rerum in-
dicatarum:

alachaditsch tawil men

مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ

Et perficiet grati-
am suam

nemateh weiotem

وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ

erga te & erga fa-
miliam Jacobi,

Jacob âl weale alécha

يَعْتَبُوكَ عَلَيَّ وَعَلَى آلِ

sicut perfecit eam

atammaha cema

كَأَنَّهَا أَتَمَّهَا

in majoribus tuis

abawecha ale

عَلَيَّ أَبِيكَ

antehac

kabl men

مِنْ قَبْلِ

Abrahamo & Isaa-
co.

welschak Ibrahim

أَبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ

Nam Dominus tu-
us

Rabbcha Enna

أَنَا رَبِّي

sciens

sciens & sapiens
est.

chakim alim
حَكِيم عَلِيم

Quando ergo fue-
rant

kân Lecad
كَانَ لَقَدْ

inter Iosephum &
fratres ejus

weächwareh Jusoph fi
فِي يُوسُفَ وَأَخْوَتِهِ

momenta conten-
dendi, s. litis:

lechajelin ajâr
آيَاتٍ لِلْمُسَائِلِينَ

Tunc dixerunt

Kalu Es
إِنْ قَالُوا

de Iosepho & fra-
tre ejus:

weachuh lejusoph
لِيُوسُفَ وَأَخُوهُ

Charior *interque*

achab
أَحَبُّ

apud patrem no-
strum quam nos,

minna abina äle
إِلَى أَبِي أَدِينَا مِنَّا

& nos turba (tros)
sumus:

osba wenachno
وَنَحْنُ

Certe pater noster

abana Enna
إِنَّ أَبَانَا

est in errore mani-
festo.

mobin zalal lefi
مُذَيَّبِينَ ضَالِّينَ

Occidite Jofephum,
 aut transferte eum
 in regionem aliam,
 benignior erit erga vos
 facies patris veftri,
 & eritis poftea
 turba felicior.

Dixit aliquis illorum,
 ne occidite Jofephum,
 quin conjicite eum
 in fundum foveæ:

Acceperit eum

Jofoph Oflu
 يوسف اقلوا

arza athrechuh au
 أرضا اطرحواه

lecom jächl
 لكم يخل

abichom wagh
 ابيكم وجه

badeh men wetäkunu
 بعدة وتقولون من بعدة

falechin kauma
 قومًا صالحين

menhom kajel käl
 منهم قائل قال

Jofoph tekrlu la
 يوسف لا تتعلموا

walkuh'
 والعمه

algob chaiabar fi
 اوجب في غيابة

jäl'aketh'
 يلتقطه

aliquis

aliquis ex turma
commeantium,

affajara bez
بعض السياره

si id estis facturi,
(si placet)

paëlin kontom en
إن كنتم فاعلين

Dixerunt ergo pa-
tri:

kalu
قالوا

ô pater noster,

abana ja
يا أبانا

Quid tibi est?

lecha ma
ما لك

Non credis nobis
de Josepho?

Jusoph ale tãmanna mã
ما تأمننا علي يوسف

Sane quod ad nos,

waënna
واننا

ei bene prospicie-
mus:

lënasechun lch
كأننا نصحون

mitte cum nobis-
cum

maana arselh'
أرسلنا معنا

cras,

gada
غددا

recreabit se & lu-
det:

wejalab jãrta
ويرعب ويرتعب

certe

certe quod ad nos,

waënna

وَأَنَا

eum custodiemus.

lechaferun leh

أَحْفَظُونَهُ

Respondit:

kâl

قَالَ

Quod ad me, contristat me,

lejechfon'ni Ennî

أَلَيْحَزُنُّنِي أَنِّي

quod abeatis cum eo,

beh' rāshabu en

أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ

& metuo,

wāachaf

وَأَخَافُ

ne voret eum lupus,

asseb jächoleh en

أَلَيْسَابِ يَأْكُلُهُ أَنْ

cum vos eum re-
glexeritis.

gafelin enh' weantom

وَأَنْتُمْ عِنْدَهُ

Dixerunt (filii ad
patrem)

kalu

قَالُوا

si voraverit eum
lupus,

asseb achaleh lejen

أَلَيْسَابِ أَكَلَهُ لَيْسَابِ

& nos, tros, (super-
fuerimus)

osba wenachno

وَنَحْنُ

quod

aenna

وَأَنَا

leh

أَخ

kál

قَالَ

Enni

أَنْتِي

en

أَنْ

ichaf

وَأَخ

en

أَنْ

ntom

وَأَنْتِ

kalu

قَالُوا

lejen

لَيْسَ

chno

وَأَنْتِ

uod

certe nos

tunc luemus.

Quando ergo abi-
erant cum eo,

& unanimiter con-
stituerant,

quod eum conjice-
re vellent

in fundum foveæ:

Tunc revelavimus
(Deus) ei (Jaco-
bo, dicendo:)

Subindicabis sane
illis

negotium eorum
hocce,

licet illi non suspi-
centur.

Venerunt ergo ad
patrem suum

enna

أَنَا

lechaferun efa

أَنَا لِحَافِرُونَ عَفَا

beh sababuh falamma

قَلَمًا لَدَيْهِمْ يَه

waagmaü

وَأَجْبَعُوا

jägaluh' an

أَنْ يَجْعَلُوهُ

algob gajahat fi

فِي غِيَابَةِ الْحَبِيبِ

eleh wauchaina

وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ

Leronabbejannahom

لَدُنِّيهِمْ

hase beamrehem

بِأَمْرِهِمْ هَذَا

jäscharun la wehom

وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

abahom wagawu

وَأَخَاهُمْ

d

vesperi,

vesperi,

escha

عشاء

fientes.

jebkun

يبيكون

Dixerunt:

kalu

قالوا

O pater noster,

abana Ja

يا ابانا

Certe nos ivimus,

fahabna Enna

اننا ذهبنا

ultraque progressi
sumus,

nestabek

ذستبق

& reliquimus Jose-
phum

Jusoph wetarachna

وذر كنا يوسف

apud supellectilem
nostram,

mataena end

عند متاعنا

& devoravit eum
lupus,

affeb faachaleh

فاكله الذيب

Non quidem tu

anta wema

وما انت

credis nobis,

lana bemumen

يمومين لنا

quam-

quamvis simus

konna welat

وَلَوْ كُنَّا

integri.

fadekin

صَادِقِينَ

Quia ergo conve-
nerant

wcgawiz

وَجِئُوا

de tunica ejus,

kamifeh alc

عَلَى قَبِيضَةٍ

sanguine fallaci
(tingenda:)

kafeb bedana

بِدَمٍ كَذِبٍ

Dixit pater :

ka!

قَالَ

Profecto suborna-
vit vobis

lecom sawwelat bal

بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ

animus vester

anphoscon

أَنْفُسِكُمْ

negotium hoc.

emra

أَمْرًا

Sed patientia de-
cora.

gamil Fafabr

جَائِلٌ قَصِيرٌ

Et Deus

wallah

وَاللَّهِ

pro auxilio invo-
candus

almostaan
أَلْمُسْتَعَانُ

super id quod enar-
ratis.

täsephun ma ale
عَايَ مَا تَصِفُونَ

Et venit turma:

faijara wagaat
وَجَاءَتْ سَيَارَةٌ

Quare miserunt a-
quatorem suum,

wardhom faarfalu
فَأَرْسَلُوا وَاِرْتَمَ

qui demisit urnam
suam.

dalweh faadlā
فَأَنزَلِي دَلْوَةً

Exclamavit:

kal
قَالَ

ō lætum nuncium!

boschra Ja
يَا بَشِيرِي

Hic puer est!

olam hafe
هَذَا ذَلَامٌ

Nam affer varant
eum lucro.

bezaa weafarruh
وَأَسْرَوْهُ بَضَاعَةً

Sed Deus sciebat

alim wallah
وَأَلِيمُ وَاللَّهِ

quid facerent.

jamelun bema
يَعْمَلُونَ بِيَا

Et

Et vendiderunt e-
um

pretio vili,

nummis vel
drachmis numera-
tis.

Et fuerunt *fratres*
erga eum

maligni,

Et dixit:

qui emerat eum,

ægyptius,

uxori suæ:

Honorifice tracta
ejus præsentiam:

Spes est,

wefcharauh

وشره

bechs betschaman

بشمين بئحس

meduda daraham

مدودة دراهم

fih wecanu

وكانوا فيه

affahedin men

من آل الرودين

wekal

وقال

eschtareh allafi

أشترية آل نبي

mest men

من مصر

lemraateh

لامرأته

metsehwah' achremi

متهواه' أكرمي

ala

ألا

quod

quod profuturus
sit nobis,

aut adoptemus e-
um filium.

Atque ita

statuimus
Iosephum

in illa regione:

Et quidem ut do-
ceremus eum

sententiam prædi-
ctionis.

Nam Deus vincit

in suo negotio:

Quaenam sane

plurimi hominum

jänfaana en
يَتَعَمَّنَا أَنْ

walada nettachefeh' au
وَأَدَا تَتَجَنَّةُ
wechafalecha

وَكُنَّا لَكَ

Ieufoph maccanna
مَكَّنَّا لِيُوسُفَ

l-arz fi

قِي الْأَرْضِ

wälnoallemch

وَلِتَعَلِّمَهُ

alachaditsch tawil men

مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ

aleb wallah

وَاللَّهِ غَالِبٌ

عَلَىٰ أَمْرِهِ

emreh' ale

walachenna

وَلَكِنَّ

annas achtschar

أَكْثَرُ النَّاسِ

non

non observent.

jälemun la

لا يعلمون

afchoddeh' balach welamma

ولما بلغ أشده

Et quando attigit
robur suum (ado-
levit)

arainah'

أتيناه

dedimus illi

waelma chocma

حكما وعلمنا

sapientiam & sci-
entiam.

wecafalecha

وكذلك

Atque ita

almochsenin nächre

نحري المحسنين

remuneramus be-
ne fortiterque se-
gerentes.

werawadath'

ورأودته

Et petiit eum (a-
morem ejus)

baiteha fi hu allai

الذي هو في بيتها

illa, in cujus domo
erat. (Joseph)

naphseh' min

من نفسه

ab ipsomet.

alabwab wächalakat

وغلقت الأبواب

Et clausit illa fores,

wakalat

وقالت

Et dixit:

Age!

Age! Ven?

lecha haite
 لكى هيت

Respondit Joseph:

käl
 قال

Non abest Deus!
 Absit! Videt.

allah mäas
 الله معان

Utique herus me-
 us

rabbi Ennah'
 ربى انة

bonam fecit meam
 mansionem.

metschwai achfan
 مشواي احسن

Sane, non prospe-
 ratur

jophlech la Enna
 يوحلا لا انة

improborum quis-
 quam.

atralemun
 الظالمون

Quando ergo con-
 cupivit eum,

beh' hammat wälekad
 به همت به

concupivisset & il-
 lam,

beha waham
 وهم بها

nisi omnino respe-
 xisset

raa an la lau
 راا ان لا لاو

causam domini
 (Dei) sui.

rabbeh borhan
 ربه هان

Sic

Sic factum scito,

ut converteremus ab eo

victim

& scelus:

Siquidem ille est

ex servis nostris

servatis.

Præcurrerunt autem Joseph & illa

ad januam:

Laceravitque illa tunicam ejus (Josephi)

à dorso.

Cafälecha

كذلك

enh' leñasref

لنصرف

assu

السوء

walfachscha

والفحشاء

Ennah'

إنه

ebadena men

من عبادنا

almochlasin

المخلصين

wästabaka

واستبقا

albab

الباب

kamisch' wäkaddat

وقدت قميصه

dobor men

من دبره

Es

Et occurrerunt do-
mino ejus (femi-
nae)
usque ad januam.

fajjedeha wāalcaja
وَأَلْقَاهَا سَبِيحًا

l bab leda
لَدَا أَبْيَابِ

kalat

Dixit illa:

قَالَتْ

Quæ retributio illi,

gafa ma
مَا جَزَاءُ

qui intendit

arad man
مَنْ أَرَادَ

in familia tua sce-
lus,

su beahlechs
بِأَهْلِيكَ سُو

nisi ut incarceratione-
tur,

josgan an clla
إِلَّا أَنْ يَسْجَنَ

aut cruciatus in-
gens?

alim afab au
أَوْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

Respondit *Josephus*

kal
قَالَ

Illam concupivit me
(amorem meum)

rawadarni Hi
هِيَ رَأَوْتُ نَفْسِي

à memet.

naphsi en
عَنْ نَفْسِي

Es

kalcaja

وَأَشْهَدُ

leda

لَدَا

kalat

قَالَتْ

ma

مَا

man

مِنْ

hlecha

بِأَعْدَائِهَا

ella

أَلَّا

au

أَوْ

kal

قَالَ

Hi

هِيَ

en

عَنْ

Es

Et testatus est testis aliquis

ex familia ejus (feminae, dicens:)

Si ita sit,

et tunica ejus sit lacerata

anterius,

tunc illa verum dicit,

at ille mentitur.

Et si fiat,

et tunica ejus sit lacerata

à tergo,

tunc illa mentitur,

fahed wefahed

وَأَشْهَدُ شَاهِدٌ

ablcha men

مِنْ أَهْلِهَا

kan En

إِنْ كَانَ

kod kamish

وَقَبِيضَةٌ قَدْ

kobol men

مِنْ قَبْلِ

fafadekar

فَصَدَقَتْ

alkafebin men wehu

وَهُوَ مِنْ أَكْأَابِئِنِ

kan wccn

وَإِنْ كَانَ

kod kamish

وَقَبِيضَةٌ قَدْ

dohor men

مِنْ دُبَيْبِ

fakafebat

فَكَذَبَتْ

at ille integer est.

affadekin men wehu
وهو من الصابرين

Quando ergo vidit
herua

raa falamma
ولما راى

tunicam ejus lace-
ratam

kod kamish
قميصه قد

à tergo,

dobor men
من دبره

dixit :

قال

Quod ad hoc,

Enneh
انه

subest dolus vester,
(ò femina.)

kaidechonna men
من كيدكن
Enna

Profectò

ان

dolus vester est
magnus.

atim kaidechonna
كيدكن عظيم

Josephe,

Jusoph
يوسف

discede abhinc
santisper.

hac an arez
عن هذا

Et

Et tu femina ve-
niam pete

rui delicti.

Sane tu es

inter peccantes.
(peccasti.)

Et rumor fuit inter
feminas

in oppido:

Uxor potentis il-
lius viri

rogavit servulum
suum (amore
ejus)

ab ipsomet.

quando rapuit aut
invasit eam

amor.

westagferi

وَأَسْتَغْفِرِي

lesanbech

لِذُنُوبِي

konti Einnach

إِنَّكَ كُنْتِ

alchatejin men

مِنْ أَجْطِيبِينَ

neswa wekal

وَقَالَ نِسْوَةَ

l medina fi

فِي الْمَدِينَةِ

alasis Emraat

أَمْرَأَةَ الْعَزِيزِ

faraha torawed

تُرَاوُ قَتَاهَا

naphsch en

عَنْ نَفْسِهَا

schagafaha kad

قَدْ شَغَفَهَا

chobba

حُبًّا

Sane

Sane nos videmus
eam

in errore manife-
sto.

Quando ergo illa
audivit

machinas ipsatum,

misit ad eas,

& paravit illis

conventum, *confes-
sum, convivium.*

Et dedit omnibus

& cuilibet ex illis

culcrum,

Tunc dixit *Josephus*

lenarcha Enna

إِنَّمَا لَتَرِيهَا

mobin zalal fi

فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

fameat Felamma

فَأَمَّا سَمِعَتْ

bemachi chenna

بِكُرْهٍ

elchenna arfelar

أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ

lechöonna wäatedat

وَأَعَدَّتْ لَهُنَّ

mottacha

مَتَكَّةً

kol weatat

وَأَتَتْ كُلَّ

menhöonna wacheda

وَأَحَدَةً مِنْهِيَ

seccina

سَكِينًا

وَقَالَتْ

Pro-

Prodi ad eas.

alchenna Echrog

آخرج
عالمين

Quando igitur vi-
derunt eum,

raainah' Falamma

قلما
راينه

laudarunt illum :

achbarnah'

أكبرنه

Et pupugerunt

wekattana

وقطن

manus suas,

aidehonna

أيديهن

& dixerunt pra ad-
mirations :

wekolna

وقلن

Vah, per Deum!

lella chas

حاس لله

Non est hic homo :

baschara hase mā

ما هذا بشرًا

Non est hiecc

hase en

إن هذا

nisi angelus hōno-
rabilis.

karim malach ella

إلا ملك كريم

Dixit illa :

kalat

قالت

At

Atqui hic est, me-
mentote,

propter quem ma-
le de me estis lo-
cutæ.

Quando omnino
rogavi hunc, (a-
morem ejus)

ab ipfomet,

recusavit.

Quod si non fece-
rit,

quod illi præcipio,

incarcerabitur pro-
fecto,

& erit sanè

contemptus.

Dixit Jofephus :

feſalechonna

وَدَاكِن

ſih' lomtonnani allafi

أَلَدِي لَمْتَنَدِي فِيهِ

rawadtoh' wälekad

وَلَعَدُّ رَاوَدْتِه

naphſeh' en

عَنْ نَافْسِه

feſtaſam

فَاسْتَعَصَمَ

jephal lam welajen

وَلَيْسَ لَمْ يَفْعَلْ

emorh' ma

مَا أَمْرِه

lejogannanna

لَيْسَ جَنَّ

welejäkuna

وَلَيْكُنُونَا

aſſagerin men

مَنْ أَلصَّغَرِيْنَ

kal

قَالَ

O Do-

ô Domine Deus,

carcer carior est
mihi,

quàm ad quod me
vocant.

Nisi ergo averteris
à me

dolum earum,

inclinavero ad eas,

& fuero stultus.

Quare exaudivit
eum Dominus
ejus (Deus)

& avertit ab eo

dolum earum.

Sane ille est qui au-
dit,

Rabbi

رسول

ربِّي

elai achab affegu

أحب أحب أسجن

eleh jedurani mimma

صا صا يدعونني

enni tásref wáella

والا تصرف عني

caidhöнна

كيدهن

elchenna esb

أحب أحب

algahelin men wäacon

أجاهلين من وأكن

rabh' leh festagab

رأه له فاستجاب

enh' fasaraf

عنه تصرف

caidhöнна

كيدهن

affami hu Ennah

إنه هو أسميع

conscijs.

alalim
العلماء

Postea consultum
visum illis,

lechom bada Tschomma
ثم بدأ لهم
raau ma bad

postquam excogi-
tarant

يعد ما
ر اول
calajat

argumenta,

الآيات

ut incarcerent eum

lejesgonunneh
ليسجنه

ad tempus.

chin chatte
حتى حين

Et intravit cum eo

meeh' wedachal
ودخل معه

carcerem

aslegn
السجن

unus alterve juve-
num, sive duo ju-
venes.

fatajan
فتيان

Dixit unus illorum
ad Josephum :

achadhoma kal
قال احدهما

Quod ad me, vide-
bam me,

erani Enni
اني ارا انا
qual

alim
العلم
omma
ثم
bad
يعد
lajat
الايام
unneh
ليس
hatte
حتى
edachal
وخل
legn
السج
atajan
فتبار
kal
قال
Enni
اتي
quasi

quasi exprimerem
vinum.

Dixit & alter Jofe.
pho:

Quod ad me, vidi
me,

quasi ferrem in ca-
pite meo

panem,

de quo comederet
volucris.

Indica nobis expli-
cationem ejus.

Sane nos videmus
te

benevolum.

Respondit Jofeph.

Non veniet ad
vos

chamra aſer
خمر اعصر

alacher wekal
الاخر وقال

erani Enni
اراني اني

rafi fauk ächmel
رافى فوك احمىل

menh' attir täcol
منه الطير تاكل

betawilich' Nabbena
بتاويله نابيننا

närecha Enna
نارعا اننا

almochfenin men
الموحنين من

kal
قال

tätechoma la
تاتحكوما لا

f a Cibus

cibus, quo alimini,

torfakaueh' taam
طَعَامٌ تَرْتَرُ قَانَهْ

nisi nunciaverim
vobis

nabbatochoma ella
أَلَا نُبَادِكُمْ

explicationem e-
jus,

betawileh'
بِتَاوِيلَهْ

antequam veniat
ad vos.

jätechoma en kabl
يَأْتِيكُمْ قَبْلَ أَنْ

Hoc fiet, memento-
te,

Sälechoma
ذَلِكَ

ex eo, quod me do-
cuit dominus
meus, Deus.

rabbi allamani mimma
مَا عَلَّمَنِي رَبِّي

Quod nempe ad
me,

أَنِّي

abjeci rem vulgi,
sive illorum

kaum mellat tarachto
تَرَكْتُ مَلَّةَ قَوْمِ

qui non credunt
in Deum,

bella jumenun la
لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

quiq; diem novis-
simum

belachera wehöm
وَهُمْ ذَاكَ الْيَوْمِ

pernegant

caferun hom
هُمْ كَافِرُونَ

Et

aam
طعا
ella
الا
wileh
دناو
kabl
قبل
homa
ذالك
imma
صبا
اتي
hto
تر
la
لا
ehom
وهو
hom
هم
Et

Et sequor
doctrinam patrum
meorum,
Abrahami,
Isaaci, & Jacobi.
Non est fas nobis,
ut jungamus Deo
quicquam, pro Deo
idolum.
Hoc est, scito,
ex gratia Dei
erga nos & ceteros
homines.
Sed profectò, ut in-
telligas,

wetrabato
واتبع
abai mellat
ابائي ملات
Ibrahim
ابراهيم
wejakub weischak
ويجكوب ويشكك
lana can mā
لانا كان منا
bellah noschrech en
بالله نوسركي ان
schai men
شاي من
Sälecha
ذلكي
allah fezl men
الله فضل من
annas weale alena
اناس ويلي الينا
welechenna
وذلكنا
ple

annas achtſchar
plerique hominum أَكْثَرُ النَّاسِ

jefchcorun la
non æſtimant. لَا يُشْكِرُونَ

aſſegn fachebe ja
O ſocii carceris! يَا صَاحِبِي السِّجْنِ

motapharrekun Aarbab
An domini (dii) الرَّبِّ رَبِّ
diverſi مُتَعَرِّقُونَ

melius quid ſunt. خَيْرٌ
meliores,

alwached allah am
quàm Deus unus أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ

alkahbar
victor? الْغَبَّارُ

tebodun mā
Non colitis مَا تَعْبُدُونَ

dunch' men
citra eum مِنْ وَنْءِ

esma ella
niſi nomina, إِلَّا أَسْمَاءَ

fammaitomuha
quæ nominatiſtis سَمَّيْتُمُوهَا
(ſinxitiſti)

VOS

vos & patres vestri.

wcabawechom antona
انتم و اباؤكم

Non dedit illis Deus

beha allah anfal mā
ما انزل الله بها

quicquam potestatis.

foltan men
من سلطان

Non competit imperium

alchochm en
ان الحكم

nisi Deo.

lellah ella
الا لله

Vult, omnino non colatis

tebodū alla Amar
تعبدوا الا امر

nisi ipsum.

cijah' ella
الا اياه

Hic cultus

addin Sälecha
ذلك الدين

est rectus.

alkaijem
النجيم

Veruntamen, (ut sane scitis)

welchonna
ولكن

plerique hominum

annas achtſchar
الكثرت الناس

non

non meminerunt.

jälemun ja
لا يعلمون

O focii carceris!

affegn fachebe ja
يا صاحبي السجن

Sane unus vestrum

achadchoma Emma
أبا أحدكم

omnino potabithe-
rum suum vino.

chamra rabbeh' fajaske
قبيستي ربه حمر

Sed utique alter

alacher waamma
وأما الآخر

omnino crucifige-
tur,

fajoslab
قبيصلب

& comedent volu-
cres

attir wetächol
فتاكل الطير

de capite ejus.

rafch' men
من رأسه

Definita hæc res
est,

alemr koze
قضي الأمر

de qua

fih allafi
الذي فيه

explicationem pe-
tiistis.

testastrejan
تستفتيان

ja

يا

ja

يا

mma

أما

jaske

قيس

mma

وام

slab

قصب

chol

قتاد

men

من

roze

قضي

llafi

الذ

ejan

تسن

D

9a 7 40

ULB Halle
000 789 78X

3/1

